

การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

THE PRACTICE OF THE ELDERLY'S LIVING ALLOWCE PAYMENT BY WAT-LUANG
SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE PHANAT NIKHOM,
CHON BURI PROVINCE

ณ กํา สําร ณ ศ ศ ร ิ ร ว ย ช น ต ถ

มหาวิทยาลัยบูรพา

2560

การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการบริหารรัฐพยากรณ์
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE PRACTICE OF THE ELDERLY'S LIVING ALLOWCE PAYMENT BY WAT-LUANG
SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE PHANAT NIKHOM,
CHON BURI PROVINCE

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION

IN HUMAN RESOURCES ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION
BURAPHA UNIVERSITY

2017

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
นิพนธ์ของ ณัฏฐ์สราญ ศิริรายนันต์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทรัพยากรัฐมนตรี ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(อาจารย์ ดร. สุนี วงศ์วิเศษ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

ประธาน

(อาจารย์ ดร. สุปรานี ธรรมพิทักษ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุนี วงศ์วิเศษ)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทรัพยากรัฐมนตรี ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการ

บริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานันท์ วงศ์แก้ว)

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ._____

59930024: กลุ่มวิชา: การบริหารทรัพยากรมนุษย์; รป.ม. (การบริหารทรัพยากรมนุษย์)

คำสำคัญ: การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ณ วัสดุสาร์ ศิริราษฎร์: การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กร
บริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี (THE PRACTICE OF THE
ELDERLY'S LIVING ALLOWCE PAYMENT BY WAT-LUANG SUB-DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE PHANAT NIHOM, CHON BURI
PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุภิ วงศ์วิเศษ ปี พ.ศ. 2560

ผลการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาปัญหา
และอุปสรรคในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน
จำนวน 2 คน ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านนโยบายและแผนงาน องค์กรบริหารส่วนตำบล จ่ายเงิน
เบี้ยยังชีพตรงตามเวลาที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้ มีการจัดทำแผนงานกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุทุกปี
และเจ้าหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุทุกปี ปัญหาและอุปสรรค ฐานข้อมูลผู้สูงอายุไม่เป็นปัจจุบัน
และขาดความต่อเนื่อง ขาดบุคลากรครอบคลุมงาน แนวทางการดำเนินงาน ควรจัดทำฐานข้อมูลให้
เป็นปัจจุบันและมีให้มีผู้ช่วยในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการประชาสัมพันธ์ มีเจ้าหน้าที่ขององค์กร
บริหารส่วนตำบลรับผิดชอบหนังสือประชาสัมพันธ์ ผ่านทางเจ้าหน้าที่ สมาชิกสภา และ
ประชาสัมพันธ์ผ่านทางอินเตอร์เน็ต ปัญหาและอุปสรรค ไม่มีเสียงตามสายหรือห้องระยายข่าว
หนังสือประชาสัมพันธ์ออกล่าช้า แนวทางการดำเนินงาน ความมีรีดกระจาดข่าว เพื่อช่วย
ประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง 3) ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ มีการมอบอำนาจให้กับสมาชิก
และลูกหลานมารับแทน ปัญหาและอุปสรรค มีการจัดทำถูกากลายขั้นตอน การเตรียมเงินสดเพื่อ
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพต้องใช้เวลานานหลายชั่วโมงและไม่มีการประสานงานระหว่างนักพัฒนา
ชุมชนกับกองคลัง แนวทางการดำเนินงาน ควรโอนเงินเข้าบัญชีทั้งหมด เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน
และให้มีผู้ช่วยในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการประเมินและติดตามผล มีเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมเยียน
ผู้สูงอายุและมีการติดตามผู้สูงอายุที่ป่วยเข้าโรงพยาบาล ที่ไม่สามารถมารับเงินเบี้ยยังชีพได้ด้วย

ตนเอง ปัญหาและอุปสรรค ติดตามผู้สูงอายุที่อยู่พื้นที่ห่างไกลให้มالงะเบียน ถ้ามัลงะเบียน
ไม่ทันก็เสียสิทธิ แนวทางการดำเนินงาน ผู้บริหารควรออกแบบเยี่ยมเยี่ยนผู้สูงอายุเดือนละครั้ง และมี
หนังสือประชาสัมพันธ์ให้กับผู้นำ เพื่อช่วยติดตามผู้สูงอายุให้มัลงะเบียน

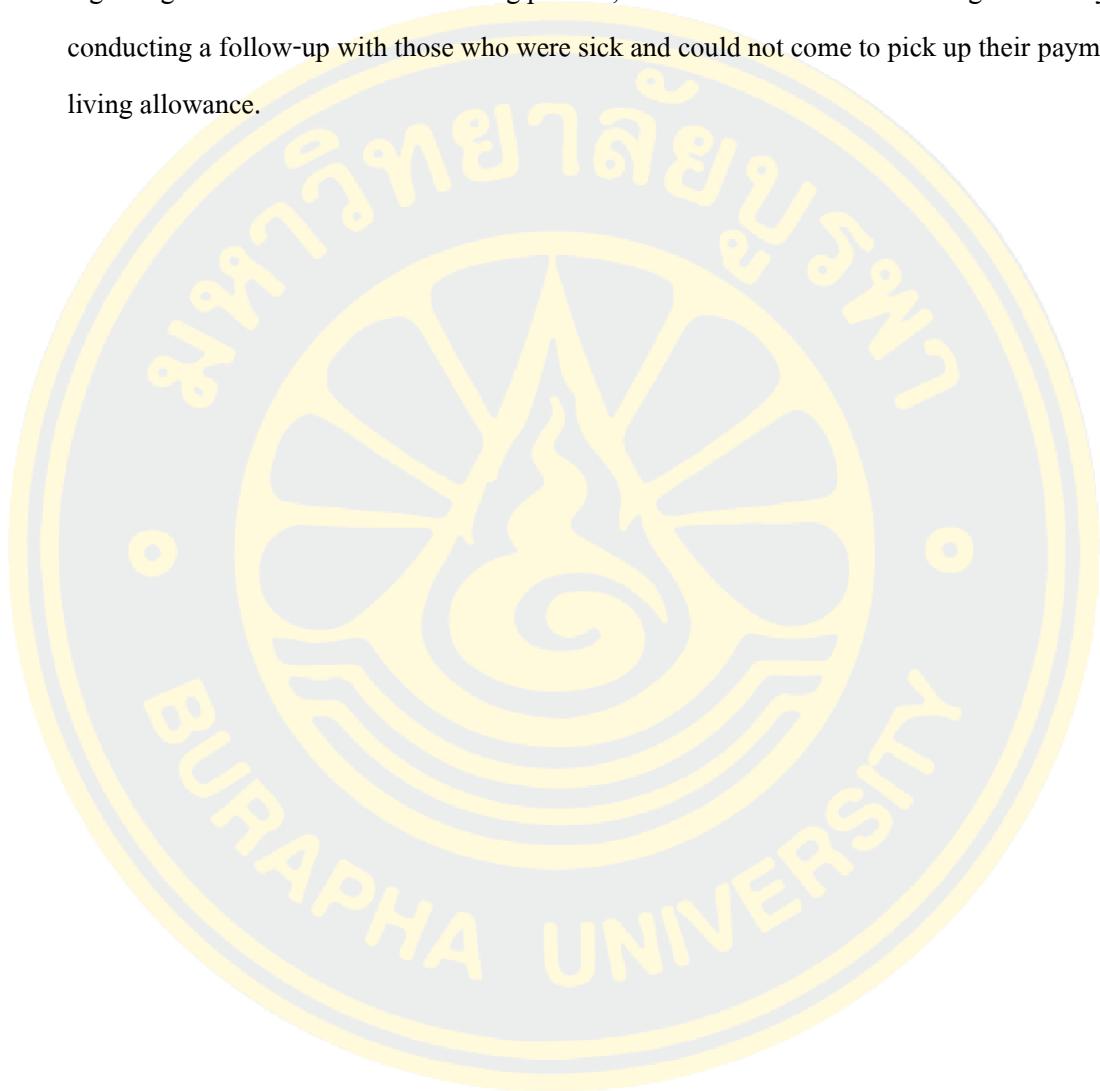
59930024: CONCENTRATION: HUMAN RESOURCES ADMINISTRATION; M.P.A.
(HUMAN RESOURCES ADMINISTRATION)

KEYWORDS: THE PRACTICE OF THE ELDERLY' S LIVING ALLOWCE PAYMENT
NAPATSORN SIRIRUAYTANAT: THE PRACTICE OF THE
ELDERLY'S LIVING ALLOWCE PAYMENT BY WAT-LUANG SUB-DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMPHOE PHANAT NIHOM, CHON BURI
PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: SUNEE HONGWISET, Ph.D. 2017

The purpose of this study was threefold. First, it aimed at examining the practice of the elderly's living allowance payment by Wat-luang sub-district administrative organization, located in Amphoe Phanat Nikhom, Chon Buri Province. Also, this study intended to investigate the problems and obstacles arisen from the practice of the elderly's living allowance payment by Wat-luang sub-district administrative organization. The third purpose of this study was to examine the proposed guidelines for the practice of the elderly's living allowance payment. The key informants participating in this study included 8 aging people, two working staff, two administrators of Wat-luang sub-district administrative organization. The instrument used to collect the data was an interview.

The results of the study revealed that, first, in terms of policies and plans, living allowance payment was made on the dates/time as set by the administrators of Wat-luang sub-district administrative organization. Planning of Activities for the elderly was annually scheduled and the databases of the elderly were processed on a yearly basis. However, regarding the problems, it was found that these databases were not currently updated, resulting in lacking of continuity and working personnel. To solve these problems, new and updated databases should be organized, together with providing more working staff. Also, considering the advertisement, there was an assignment for an employee to be in charge of advertising via an officer working for a member council of Wat-luang sub-district administrative organization and via the Internet. In addition, it was found that no public relation audio lines were available, and there was a delay of news release. Therefore, a news-spreading automobile should be provided publicly. Third, it was shown that picking-up of payment was authorized to the elderly's offspring. This caused problems and obstacles. It was due to the fact that preparation of payment involved many steps,

and cash payment for the elderly lasted many hours. Also, no collaboration between community developers and finance division was made. To solve these problems, all money should be transferred to the elderly's bank accounts in order to reduce the processes of payment. Finally, regarding the evaluation and monitoring process, there should be officers visiting the elderly and conducting a follow-up with those who were sick and could not come to pick up their payment of living allowance.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.สุณี วงศ์วิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุ ตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นายวิเชียร อุยุ่นนุ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง นางณัฐาภา อรุณชาติ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ และนายชนัชติพงษ์ อภิชาติสว่าง ไสว นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ให้ผู้ศึกษาได้เข้าไปสัมภาษณ์ผู้สูงอายุตามหมู่บ้านต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น

ขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านของวิทยาลัยการบริหารธุรกิจ ที่ให้การคุ้มครอง อำนวยความสะดวกในเรื่องการศึกษาเป็นอย่างดียิ่ง

การศึกษารั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวงในการตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งทำให้การศึกษารั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญูตัวแคร์ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

ณ วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

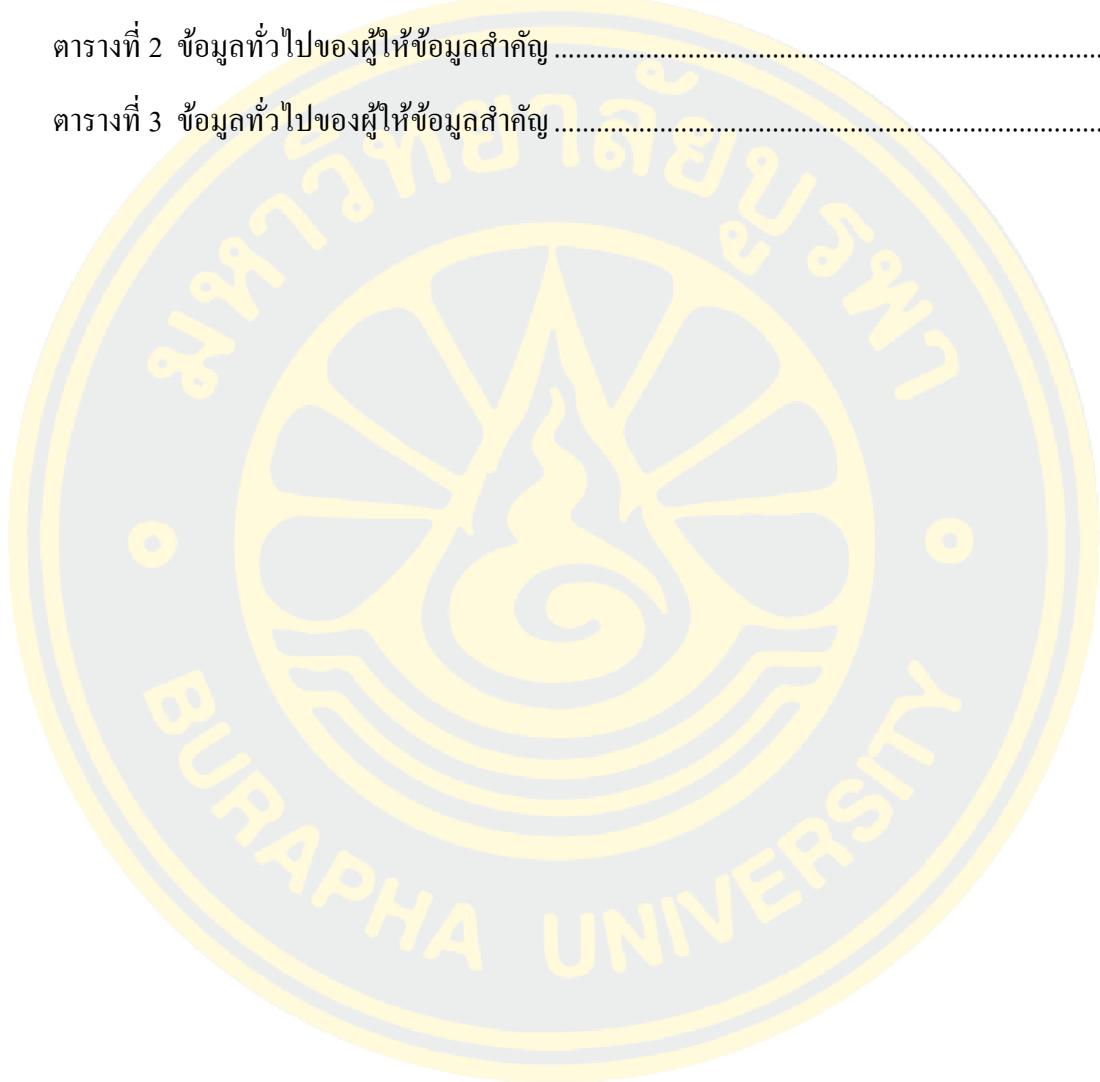
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ	๑๘
สารบัญตาราง	๑๙
สารบัญภาพ	๒๙
บทที่ 1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	๔
กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๕
ขอบเขตการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๖
บทที่ 2 วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	๘
แนวคิดเกี่ยวกับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ.....	๑๒
แนวทางการรับลงทะเบียนผู้มีลิขิตรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๑๕
การดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๘
บริบทขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี.....	๓๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๔
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	๔๓

วิธีการวิจัย.....	43
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	43
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล	46
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 ผลการวิจัย	48
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	48
ตอนที่ 2 แนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	51
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล	68
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย	96

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุ (ราย) และงบประมาณ (ล้านบาท) ปี พ.ศ. 2551-2560	2
ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	49
ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	50

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน

ตามที่มีดิคณารัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2535 เห็นชอบให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุยากจนหรือถูกทอดทิ้งเป็นเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน พ.ศ. 2536 ต่อมา มีดิคณารัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 และเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 อนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงการโอนเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน และหลักเกณฑ์การคลัง

การดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดยกรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้รับผิดชอบจัดสรรให้ผู้สูงอายุทุกจังหวัด จังหวะทั้งเมื่อปี พ.ศ. 2546 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เป็นผู้รับผิดชอบการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุแทน (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2557, หน้า 3) โดยปี พ.ศ. 2547 มีผู้สูงอายุได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพจำนวน 440,000 คน คิดเป็นร้อยละ 6.39 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งประเทศ ใช้งบประมาณ 1,588,70 ล้านบาท และในที่ประชุมคณะกรรมการสวัสดิการฯ เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2549 คณะกรรมการสวัสดิการฯ ได้อนุมัติเพิ่มเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุเป็นเงิน 500 บาท ต่อเดือน ส่วนผลให้ปี พ.ศ. 2550 รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณจำนวน 10,579.07 ล้านบาท ทำให้ผู้สูงอายุได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพจำนวน 1,763,178 คน (วโรทัย โภศลพิศิษฐ์กุล, 2550, หน้า 20)

จากข้อมูลประชากรของประเทศไทยปี พ.ศ. 2551-2560 จะเห็นว่าภาพรวมประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ “สังคมสูงวัย” (Aged society) รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี และในอีก 10 ปี ข้างหน้า จะเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Completed aged society)

ตารางที่ 1 แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุ (ราย) และงบประมาณ (ล้านบาท) ปี พ.ศ. 2551-2560
 (ระบบฐานข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต, 2560)

ปี	จำนวนผู้สูงอายุ (ราย)	งบประมาณ (ล้านบาท)
2551	1,772,666	10,620.13
2552	5,448,940	21,963.67
2553	5,652,837	32,778.9
2554	6,521,749	37,893.4
2555	6,798,802	52,536.84
2556	7,342,028	58,347.01
2557	7,665,829	61,406.73
2558	7,749,138	61,879.26
2559	8,021,853	63,219.44
2560	8,157,175	64,770.36

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

เทศบาลเมืองพัทยา

พระราชบัญญัติสถาบันฯ กำหนดและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 ตามมาตรา 67 ภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการบริการสาธารณูปโภคและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ทำให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือ ตามเจตนาหมายของรัฐเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความคุ้มครอง บริการ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เชิญ หมวดบันจรร, 2556, หน้า 1)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ เดือนละ 1 ครั้ง ยกเว้นการจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ จะจ่ายปีละ 2 ครั้ง ก็ได้ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารท้องถิ่นด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดตาม ความประسังค์ของผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2554 คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบปรับอัตราการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ได้กำหนดอัตราการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในอัตราแบบขั้นบันได โดยให้มีผลตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป ดังนี้

- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 60-69 ปี จะ ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 600 บาท
- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 70-79 ปี จะ ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 700 บาท
- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 80-89 ปี จะ ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 800 บาท
- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 90 ปี ขึ้นไป จะ ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 1,000 บาท

การให้บริการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุมีจำนวนจำกัด ซึ่งต้องทำการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหลายขั้นตอน และมีแนวโน้มทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานหลายอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้มีการพูดคุยกับผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุในประเทศไทย (เช่นชตพงษ์ อภิชาติสว่าง ไสว) และผู้สูงอายุในระหว่างที่มีการปฏิบัติงานด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุในประเทศไทย ดังนี้

1. กระบวนการในการดำเนินงานมีหลากหลายขั้นตอน
  2. ผู้สูงอายุส่วนมากเลือกที่จะรับเงินเบี้ยยังชีพเป็นเงินสด ส่วนน้อยจะโอนเงินเข้าบัญชี
  3. เงินสดที่เตรียมไว้สำหรับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพนั้น ต้องเก็บไว้ในตู้เซฟขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง ประมาณ 1 ถัง
  4. สถานที่บริการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ เป็นอาคารสถานที่ทำงาน ไม่สะดวกสบาย
  5. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีเพียงคนเดียว
  6. การประชาสัมพันธ์ให้กับผู้นำชุมชน ประชาชน ยังเข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสาร
  7. ผู้สูงอายุส่วนมากเลือกที่จะมา收取เงินสดด้วยตนเอง จะไม่ฝากลูกหลานมา收取
  8. การเดินทางมา收取เงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ
- จากข้อมูลและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง ซึ่งจากการศึกษาและค้นคว้าในเรื่องนี้ยังไม่มีผู้ใดศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมในเชิงวิชาการหรือวิจัย

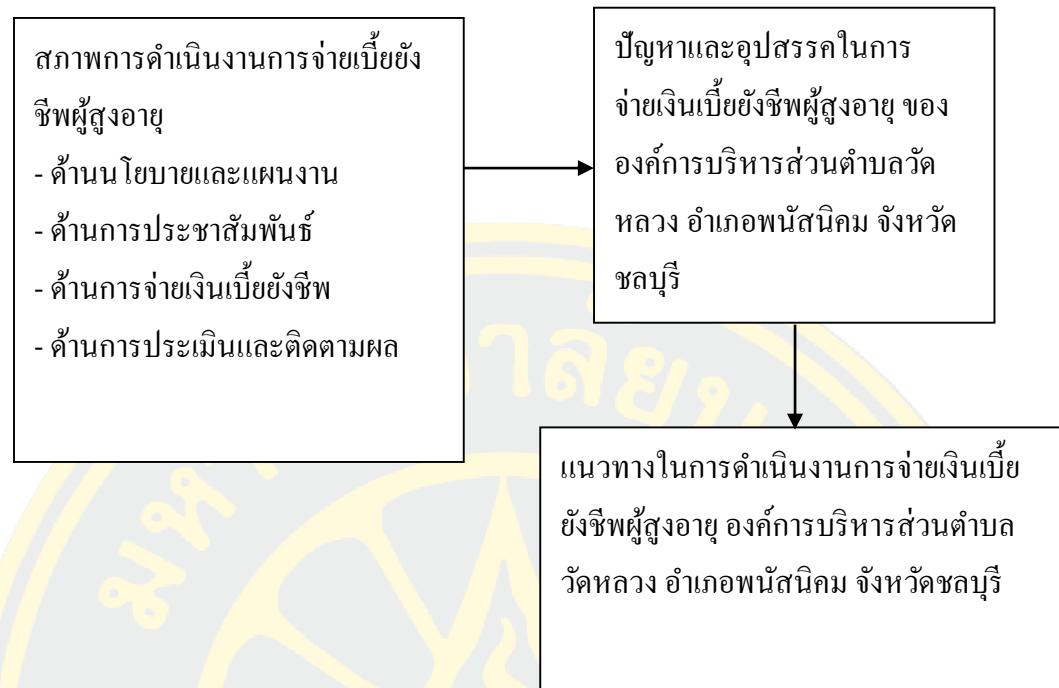
เพื่อศึกษาหาแนวทางในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษารการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจากการเบี่ยบกระจ่วงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ปรับปรุงครั้งที่ 1 เรื่อง มาตรฐานการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- ได้ทราบถึงการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
- ได้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
- ได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาระบบนี้ ทำการศึกษาเฉพาะในองค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ใน การศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพมาไม่น้อยกว่า 5 ปี เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสสนิค จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสสนิค จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนโยบายและแผนงาน
2. ด้านการประชาสัมพันธ์
3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ
4. ด้านการประเมินและติดตามผล

และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แนวทางในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสสนิค จังหวัดชลบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

“การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ” หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสสนิค จังหวัดชลบุรี ในด้านนโยบายและแผนงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และด้านการประเมินและติดตามผล

“นโยบายและแผนงาน” หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวงมีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้พิการ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงตามเวลาที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้

“การประชาสัมพันธ์” หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์เงินเบี้ยยังชีพ และมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุได้รับทราบ

“การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ” หมายถึง เจ้าหน้าที่มีการจัดทำฎีกา การเตรียมเงินสดเพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และการเดินทางมารับเงินเบี้ยยังชีพด้วยตนเองภายในวันที่องค์กรบริหารส่วนตำบลกำหนดไว้ ภายในวันที่ 10 ของเดือน ซึ่งหมายรวมถึง เงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพให้กับผู้ที่มีสิทธิ

“การประเมินและติดตามผล” หมายถึง มีการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับเงินเบี้ยยังชีพ ซึ่งหมายรวมถึงการติดตามการโอนเงินเข้าบัญชีของผู้สูงอายุที่มีสิทธิ

“การลงทะเบียน” หมายถึง ผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่ยังไม่เคยลงทะเบียนมาก่อนและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียน รวมทั้ง ผู้สูงอายุที่ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“กระบวนการดำเนินงาน” หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานและวิธีการดำเนินงาน ริเริ่มตั้งแต่กระบวนการแรกจนสิ้นสุดกระบวนการสุดท้าย ของการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ

“ผู้สูงอายุ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน” หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบในการเบิกจ่ายและการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบล ลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

“ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล” หมายถึง นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลและให้ความหมายรวมถึงรองนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล และหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

“ปัญหา และอุปสรรค” หมายถึง ปัญหาการประชาสัมพันธ์ กระบวนการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เงินสดที่เก็บไว้ในตู้เชฟ สถานที่ให้บริการ การเดินทางมารับเงินสดด้วยตนเอง ในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

“แนวทาง” หมายถึง การหาวิธีปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

“การทำภารกิจเมิกจ่าย” หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการทำภารกิจเบิกจ่ายเงินสด เพื่อเสนอให้กับผู้บริหารอนุมัติเงินสด

“การเตรียมเงินสด” หมายถึง การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการเขียนบันทึก กับรายชื่อของผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

“การเดินทางของผู้สูงอายุ” หมายถึง ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพ เดินทางมารับเงินสดด้วยตนเอง ที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

“องค์กรบริหารส่วนตำบล” หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี รวบรวมสังเคราะห์ และเรียบเรียงเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
3. แนวทางการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
4. การดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความหมายของผู้สูงอายุ

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย ผู้สูงอายุต้องได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและสมศักดิ์ศรี ได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองให้พ้นจากการถูกทอดทิ้ง และละเมิดสิทธิโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติโดยเฉพาะผู้สูงอายุ ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้และผู้พิการที่สูงอายุ ผู้สูงอายุควรอยู่กับครอบครัวโดยได้รับความการรัก ความเข้าใจ ความเอื้ออาทร การดูแลเอาใจใส่ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการอยู่ร่วมกัน อย่างเป็นสุข ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนอย่างต่อเนื่อง เช่นกิจข้อมูลข่าวสารและบริการทางสังคมอันเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน เพื่อสามารถปรับบทบาทของตนให้สมวัย ผู้สูงอายุควรได้ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ให้กับสังคม มีการเข้าสังคม มีนันทนาการที่ดี และมีเครือข่ายช่วยเหลือซึ่งกัน และกันในชุมชน (ระบบฐานข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต, 2560)

รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคมต้องกำหนดดูนโยบายและแผนหลักด้านผู้สูงอายุ ส่งเสริมและประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้บรรลุผลตามเป้าหมาย สถาบันสังคมต้องตรากฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ เพื่อเป็นหลักประกันและการบังคับใช้ในการพิทักษ์สิทธิ คุ้มครองสวัสดิภาพและจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ

สถาบันสังคมต้องรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมให้สังคมตระหนักรู้ถึงคุณค่าของผู้สูงอายุตามวัฒนธรรมไทยที่เน้นความกตัญญูต่อกันและเอื้ออาทรต่อกัน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

มาตรการคุ้มครองส่งเสริม และสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ

มาตรการที่ 1 กำหนดให้มีคณะกรรมการการผู้สูงอายุแห่งชาติ มีชื่อย่อว่า “กพส.” โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ และผู้อำนวยการสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรการที่ 2 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เช่น กำหนดนโยบายและแผน หลัก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ กำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผน พิจารณาให้ การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของการรัฐและเอกชนที่เกี่ยวกับ ผู้สูงอายุ กำหนดระเบียบการบริหาร การจัดหาผลประโยชน์ การจัดการ การอนุมัติ การจัดทำรายงาน การรับเงิน การจ่ายเงิน และ การเก็บรักษาเงินกองทุนผู้สูงอายุ เป็นต้น

มาตรการที่ 3 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ ในการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เช่น จัดทำแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลัก รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนา เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เพย์แพร์และประชาสัมพันธ์ สร้างระบบการดูแล ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนหลัก และพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เป็นต้น

มาตรการที่ 4 กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขด้วยความสะดวก รวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสาร การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพ การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในสังคม เครือข่ายชุมชน การอำนวยความสะดวกและ ความปลอดภัยในอาคารสถานที่ ยานพาหนะ การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะ การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ การช่วยเหลือจากการฉุกเฉินกรรม หรือฉุกเฉินทางประโภชน์โดยมีขอบคุณด้วยกฎหมาย หรือฉุกเฉินทั้ง การให้คำแนะนำ ปรึกษา ดำเนินการในทางคดีหรือแก้ไขปัญหา ครอบครัว การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่ององุ่นห่ม การลงเคราะห์เบี้ยยังชีพ การลงเคราะห์ในการจัดการศพ เป็นต้น

มาตรการที่ 5 กำหนดให้ผู้สูงอายุที่ได้สิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุนี้ ยังคงมีสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้สูงอายุจะได้รับตามกฎหมายอื่นอีกด้วย

มาตรการที่ 6 กำหนดให้มีกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุนี้ โดยกองทุนประกอบด้วย เงินประจำเดือนที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินที่ได้รับจากการประมาณรายจ่ายประจำปี เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจากหรือมอบให้ เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรมอื่น และดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนทั้งนี้ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง

มาตรการที่ 7 กำหนดให้ผู้บริจากเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุนมีสิทธินำไปลดหย่อนในจำนวนภาษีเงินได้หรือได้รับการยกเว้นภาษี

มาตรการที่ 8 กำหนดให้ผู้อุปการะเลี้ยงดูบุพการีซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิ์ได้รับการลดหย่อนภาษี

มาตรการที่ 9 กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยมีปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกองทุน จัดทำผลประโยชน์ การจัดการ การจ่ายเงิน การรายงานสถานะการเงินของกองทุน เป็นต้น

มาตรการที่ 10 กำหนดให้มีการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกองทุน โดยให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบ กายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกประปี (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2557)

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

มาตรา 11 ผู้สูงอายุมีสิทธิ์ได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ
2. การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
3. การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม
4. การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
5. การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่yanพาหนะหรือการบริการสาธารณสุนัช
6. การช่วยเหลือด้านค่าโดยสาร yanพาหนะตามความเหมาะสม

7. การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ
  8. การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทำร้ายหรือถูกแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง
  9. การให้คำแนะนำ ปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางแก้ไขปัญหาครอบครัว
  10. การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
  11. การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
  12. การลงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
  13. การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552**
แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552
- มีแนวคิดพื้นฐานที่จะให้ผู้สูงอายุไม่ใช่เป็นบุคคลด้อยโอกาส หรือเป็นภาระต่อสังคมแต่สามารถมีส่วนร่วม เป็นพลังพัฒนาสังคม จึงควรที่จะได้รับการส่งเสริมและเกื้อกูลจากครอบครัวชุมชนและรัฐให้ดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีภาวะสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยกำหนดวิถีyahที่น่าทึ่ว “ผู้สูงวัยเป็นหลักของสังคม” ซึ่งการสร้างหลักประกันให้วัยผู้สูงอายุเป็นกระบวนการสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิต มั่นคงให้แก่สังคมและจะต้องมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมมุ่งมาตรการให้เหมาะสมและต่อเนื่อง โดยมีแนวทางการพัฒนาผู้สูงอายุที่สำคัญดังนี้
1. ผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี คือ มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิต ครอบครัวมีสุข สังคมเอื้ออาทร อุปทานที่ดีในสังคม ปลดปล่อย มีหลักประกันที่มั่นคง ได้รับสวัสดิการและบริการที่เหมาะสม อุปทานที่ดี มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึงพอใจได้ เป็นที่ยอมรับในทางจิตใจและมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม และมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง
  2. ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันหลักที่มีความเข้มแข็ง สามารถให้การเกื้อหนุนแก่ผู้สูงอายุได้อย่างมีคุณภาพ
  3. ระบบสวัสดิการและการบริการจะต้องสามารถรองรับผู้สูงอายุให้สามารถดำรงอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน
  4. ทุกภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมในระบบสวัสดิการ และบริการให้แก่ผู้สูงอายุ
  5. มีการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุที่ทุกข์ยากและต้องการการเกื้อกูลในการดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนอย่างดีและต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. 2543 ตามที่มีคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2535 เห็นชอบให้กรมประชาสงเคราะห์ ดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุยากจนหรือลูก孤獨ทิ้งเป็นเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบ กรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัว ในชุมชน พ.ศ. 2536 ต่อมาสภากาชาดไทยเปลี่ยนแปลงไปและคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2542 เห็นชอบให้กำหนดดวงเงินและวิธีการให้การสงเคราะห์ใหม่

ข้อ 7 ผู้สูงอายุที่ได้รับอนุมัติสิทธิ์ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุนับแต่วันแรกที่ระบุนี้ใช้บังคับ สำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับการอนุมัติในปีงบประมาณต่อๆ ไป ก็ให้มีสิทธิ์ นับตั้งแต่วันต้นปีงบประมาณนั้น เว้นแต่กรณีการมีสิทธิ์เพราฯ ได้รับอนุมัติให้มีสิทธิ์แทนที่ผู้สูงอายุ ที่หมดสิทธิ์ลง กรณีเช่นนี้ให้สิทธิ์รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุนับต่อจากผู้สูงอายุที่หมดสิทธิ์ลงนั้น

ข้อ 8 การจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในวดแรก จะต้องมีหนังสือจากข้าราชการตั้งแต่ ระดับ 3 หรือเทียบเท่าหรือผู้มีอิทธิพลตั้งแต่ ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี หรือร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือรับรองต่อสำนักงานว่า หากผู้สูงอายุหรือผู้รับมอบอำนาจหรือผู้เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารแทนผู้สูงอายุนั้นตาย จะต้องแจ้งสำนักงานทราบในสามวันนับแต่วันตาย

ข้อ 9 ให้สำนักงานจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้สูงอายุด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังนี้

- (1) โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้สูงอายุที่มีสิทธิ์รับเงินนี้ หรือจัดส่งโดยทางธนาณัติ
- (2) โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้สูงอายุที่มีสิทธิ์ หรือจัดส่งให้แก่ผู้รับมอบอำนาจจากผู้สูงอายุที่มีสิทธิ์หรือจัดส่งให้แก่ผู้รับมอบอำนาจทางธนาณัติ
- (3) จ่ายให้แก่ผู้สูงอายุที่มีสิทธิ์ด้วยเงินสด
- (4) จ่ายเป็นเงินสดให้แก่ผู้รับมอบอำนาจจากผู้สูงอายุที่มีสิทธิ์

ต่อมา มีมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 และเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 อนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงการโอนเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็น รายงานคละ 6 เดือน และหลักเกณฑ์การคลัง จันทร์ทั้งเมื่อปี พ.ศ. 2546 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เป็นผู้รับผิดชอบการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุแทน (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2557, หน้า 3)

พระราชบัญญัติสภานิตบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ตามมาตรา 67 ภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหาร
ส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเบตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย
และสิ่งปฏิกูล

- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) สร้างเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) สร้างเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษากีฬา จาริตระบบทุน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น

- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือ
บุคลากรให้ ตามความจำเป็นและสมควร

พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด
มีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณูปโภคในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่
ในการจัดระบบการบริการสาธารณูปโภคเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (4) การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (5) การสาธารณูปการ
- (6) การส่งเสริม การฟื้นฟู และประกอบอาชีพ
- (7) การพัฒนาชีวภาพ และการส่งเสริมการลงทุน
- (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (9) การจัดการศึกษา

(10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

(11) การบำรุงรักษาศิลปะ จาริคประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนและจัดการจราจรที่อยู่อาศัย

(13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ เดือนละ 1 ครั้ง ยกเว้นการจ่ายเงินให้ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ จะจ่ายปีละ 2 ครั้ง ก็ได้ โดยให้อยู่ในคุณสมบัติของผู้บริหารท้องถิ่นด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดตามความประสงค์ของผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์

การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้อีกภูมิคิตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ข้อ 12 หรือตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี ซึ่งปัจจุบันให้ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ได้กำหนดอัตราการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในอัตราแบบขั้นบันได ดังนี้

- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 60-69 ปี จะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 600 บาท
- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 70-79 ปี จะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 700 บาท
- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 80-89 ปี จะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 800 บาท
- ผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 90 ปี ขึ้นไป จะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อัตรา 1,000 บาท

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ภายในวันที่ 10 ของทุกเดือนตามที่ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้แสดงความจำนงจะรับเงิน โดยเลือกวิธีใดที่สะดวก ดังนี้

- รับเงินสดด้วยตนเอง
- รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ
- โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ
- โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ

แนวทางการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดพิมพ์หรือประสานการจัดพิมพ์ข้อมูลรายชื่อผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปี บริบูรณ์ จากสำนักทะเบียนท้องถิ่นหรือสำนักทะเบียนอำเภอ เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการตรวจสอบคุณสมบัติคุณสมบัติผู้สูงอายุกรณีผู้สูงอายุที่เสียชีวิตแล้ว และให้ตรวจสอบกรณีผู้สูงอายุที่เสียชีวิตแล้วแต่ยังไม่ได้มีการจำหน่ายรายชื่อออกจากทะเบียนรายชื่อ เพื่อมิให้เกิดการสวมสิทธิในการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (กระทรวงมหาดไทย, 2559)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการประชาสัมพันธ์การรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ผู้สูงอายุที่จะมีอายุครบ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป (สำหรับในกรณีที่ในทะเบียนรายชื่อไม่ปรากฏ วันที่ เดือนเกิด ให้ถือว่าบุคคลนั้นเกิดในวันที่ 1 มกราคมของปีนั้น) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนด รวมทั้งผู้สูงอายุที่ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนหรือภายใต้เดือนพฤษภาคมของทุกปี แต่ยังไม่ได้ยื่นคำขอลงทะเบียนตามข้อ 8 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ได้รับทราบถึงคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ ขั้นตอน และเอกสารหลักฐาน ประกอบการยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และวัน เวลา สถานที่ ในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตั้งแต่ก่อนวันรับลงทะเบียนไปจนถึงวันสิ้นสุดการรับลงทะเบียน ทั้งนี้ สำหรับผู้ต้องขังหรือจำคุกอยู่ในเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานที่คุมขังของกรมราชทัณฑ์ ให้มอบอำนาจให้ผู้บังคับบัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน หรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้บัญชาการเรือนจำมอบหมาย รับลงทะเบียนและนำมายื่นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามภูมิลำเนาของผู้มีสิทธิ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการประชาสัมพันธ์คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ การเตรียมเอกสารหลักฐานประกอบการขอยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และกำหนดวัน เวลา สถานที่ การรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ให้ครอบคลุมและทั่วถึงในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การทำป้ายประชาสัมพันธ์ติดตั้งไว้ในที่สาธารณะประจำหมู่บ้านหรือชุมชน การประชาสัมพันธ์ทางวิทยุหมู่บ้านหรือชุมชน และที่ประชุมประจำหมู่บ้านหรือชุมชน

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณากำหนดวัน เวลา และสถานที่รับลงทะเบียน ผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามความเหมาะสม หรือ ตามที่ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ กำหนด วัน เวลา และสถานที่รับลงทะเบียน ไว้ล่วงหน้าแล้ว โดยพิจารณากำหนดจัดสถานที่รับลงทะเบียนหมุนเวียนกัน ไปตามหมู่บ้านหรือชุมชนอย่างทั่วถึงเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ ทั้งในวันราชการและวันหยุดราชการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดให้มีการลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุรายใหม่ที่ยังไม่เคยลงทะเบียนมาก่อน ซึ่งเป็นผู้ที่จะมีอายุครบ 60 ปี บริบูรณ์ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่เป็นและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 6 (4) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 รวมทั้งผู้สูงอายุที่เข้ามายังในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนหรือหลังภายในเดือนพฤษภาคม แต่ยังไม่ได้ยื่นคำขอลงทะเบียนตามข้อ 7 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 โดยกำหนดรับลงทะเบียนภายในเดือนพฤษภาคมของทุกปี ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ให้ยกเลิกข้อความในข้อ 7 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน ข้อ 7 ให้ผู้สูงอายุที่จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในปีงบประมาณถัดไปลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ดังแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งผู้สูงอายุ ที่มีความประสงค์จะยื่นคำขอลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้สูงอายุจะต้องนำเอกสารหลักฐานประกอบแบบคำขอลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนี้
  - (1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา
  - (2) ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา
  - (3) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา
2. ในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุจะต้องแสดงความประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้
  - (1) รับเงินสดด้วยตนเอง
  - (2) รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ
  - (3) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ
  - (4) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลอื่นที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ

ทั้งนี้ เพื่อเตรียมการรองรับในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหากมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
ระเบียบเรื่องการขอรับเงิน จึงขอความร่วมมือให้ระบุเลขบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิ หรือ
ในนามบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิในแบบคำร้องของลงทะเบียนให้ชัดเจน แก่ผู้มีสิทธิจะมี
ความประسังคงขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยวิธีอื่นตามข้อ 13 แห่งระเบียบดังกล่าวก็ตาม

3. การยื่นคำขอลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุยื่นคำขอลงทะเบียน
ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเอง หรือในกรณีที่มีความจำเป็นผู้สูงอายุที่ไม่สามารถมายื่นคำ
ขอลงทะเบียนด้วยตนเองได้อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอลงทะเบียน
ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทนก็ได้โดยให้กรอกรายละเอียดแบบคำขอลงทะเบียนขอรับเงิน
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ถูกต้องครบถ้วนและให้ยื่นคำขอ ประกอบกับเอกสารหลักฐานของผู้สูงอายุ
พร้อมกับสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ ภายใต้เงื่อนไขดังนี้
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาตรวจสอบด้วยความละเอียดรอบคอบอย่างให้มีการทุจริต
สวมสิทธิหรือหลอกหลวงผู้สูงอายุ สำหรับผู้ต้องขังหรือจำคุกอยู่ในเรือนจำ ทัณฑสถานหรือ
สถานที่คุุมขังกรมราชทัณฑ์ ให้มอบอำนาจให้ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน หรือ
เจ้าหน้าที่ที่ผู้บัญชาการเรือนจำมอบหมาย นำคำขอลงทะเบียนและนามาเยี่ยนต่อองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นตามภูมิลำเนาของผู้มีสิทธิ

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวัน เวลา และสถานที่ติดประกาศให้ผู้สูงอายุที่มา
ลงทะเบียนยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้รับทราบ และให้ตรวจสอบสิทธิจากประกาศรายชื่อ^๑
ผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งรายละเอียดแก่ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุ ว่าจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนกันยายน ในอัตราแบบ
ขั้นบันได ภายใต้เงื่อนไข 10 ของทุกเดือน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเงิน โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง
ตามความประسังค์ที่ระบุไว้ในแบบคำขอลงทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งกำหนดให้ผู้สูงอายุทราบถึงสิทธิกรณีที่เขายกภูมิลำเนา
ไปอยู่ที่อื่นในระหว่างปีงบประมาณ โดยสิทธิในการรับเงินของผู้สูงอายุจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุถึงเดือนกันยายน และเพื่อเป็นการรักษาสิทธิให้ต่อเนื่องในการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
(ปีงบประมาณถัดไป) ผู้สูงอายุจะต้องไปลงทะเบียนยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุก่อนสิ้น
ปีงบประมาณ หรือ ภายในเดือนพฤษภาคม ที่เปิดให้มีการลงทะเบียนยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศ เรื่องบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ทั้งหมด เมื่อเสร็จสิ้นการจัดให้มีการ

ลงทะเบียนแล้ว ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยแพร่ให้สาธารณะทราบ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบันทึกข้อมูลผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุรายใหม่ที่มาลงทะเบียนภายในเดือนพฤษภาคม ดังกล่าวในระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครบถ้วนทุกรายการ พร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงที่ปิดประกาศโดยเคร่งครัด โดยถือว่าเป็นการรายงานทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการขอตั้งบประมาณตามนัยข้อ 9 แห่งระเบียบดังกล่าวแล้ว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิมพ์รายงานสรุปผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยดำเนินการพิมพ์ “รายงานสรุปยอดผู้ได้รับเบี้ยยังชีพแยกตามประเภท” และมอบหมายให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้อำนวยการกองคลัง หรือหัวหน้าส่วนการคลังร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องลงนามรับรองความถูกต้องพร้อมกับจัดส่งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เพื่อเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐานในการขอรับจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

การดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจตามอำนาจหน้าที่ และมีอิสระในการปกครองตนเองในการจัดบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น การดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุถือเป็นภารกิจหนึ่งในอำนาจหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องการเตรียมความพร้อม การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ การวางแผนคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาด้านผู้สูงอายุและพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุการดำเนินการอย่างเป็นระบบเป็นไปตามภารกิจอำนาจหน้าที่ การกิจตามแผนการดำเนินการด้วยโอน และให้สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุ

เป็นการเตรียมความพร้อมของประชากรทุกกลุ่มที่จะเข้าสู่วัยผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ เพื่อมีหลักประกันในยามชรา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อสูงอายุได้ดังนี้

1. หลักประกันรายได้เพื่อผู้สูงอายุ

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่ม (โดยเฉพาะอายุระหว่าง 30-55 ปี) เข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักประกันรายได้ในยามชรา เช่น กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนประกันสังคม กองทุนผู้สูงอายุ หรือกองทุนระบบอื่น ๆ ที่รัฐจัดให้

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมสนับสนุนและสร้างวินัยการออมภาคครัวเรือนของประชากรทุกช่วงวัย

2. การให้การศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเข้าสู่วัยผู้สูงอายุนักจากจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย บางคนอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอารมณ์ด้วย ผู้ที่กำลังจะเข้าสู่ความเป็นสูงวัยจึงจำเป็นต้องได้รับความรู้สร้างความเข้าใจในการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดกิจกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่วัยสูงอายุให้แก่ประชาชนทุกกลุ่ม ดังนี้

2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อเข้าใจชีวิตและพัฒนาการแต่ละวัย และเพื่อการเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ

2.2 รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้สังคม ชุมชน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการเตรียมตัวเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุ เช่น การเตรียมความพร้อมเรื่องรายได้ สุขภาพที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2.3 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ เช่น การดูแลสุขภาพ แพทย์หรือการจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ มากให้ความรู้ แนะนำการปรับตัวต่าง ๆ การให้ความรู้ในการเตรียมตัวเข้าสู่ช่วงภาวะสุดท้าย ของชีวิต ฯลฯ

2.4 จัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมการปรับตัวต่อการจากไปของคู่สมรส และการอยู่ลำพัง เช่นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2.5 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมโอกาสพบปะพูดคุยกับบุคคลอื่น ผู้สูงอายุต้องการเพื่อน และมีกลุ่มบุคคลร่วมวัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดี กิจกรรมในลักษณะนี้ได้แก่ การจัดศูนย์กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุการจัดค่ายครอบครัว ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน สมาคม เช่น การแข่งหมากรุก และสนธนาในหัวข้อต่าง ๆ ตลอดจนจัดโปรแกรมนำเที่ยวเพื่อให้ได้พักผ่อน และสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ

2.6 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการยอมรับนับถือในความสามารถและประสบการณ์ของผู้สูงอายุ ได้แก่ การสัมมนา อภิปราย และส่งเสริมนบทบาทผู้สูงอายุต่อสังคม กิจกรรมอาสาสมัคร บำเพ็ญประโยชน์ การเข้าร่วมการฝึกอบรมเยาวชนเพื่อถ่ายทอดศิลปะวิชาการต่าง ๆ

2.7 รณรงค์ให้สังคม/ชุมชนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการเตรียมตัวการเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุ

3. การปลูกจิตสำนึกล้วนในสังคมและชุมชนตระหนักรถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุโดย

3.1 รณรงค์ให้สังคม/ชุมชนสำนึกล้วนและตระหนักรถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

3.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสัมมلن์ระหว่างผู้สูงอายุกับคนทุกวัย โดยอาจเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการศึกษา อาสาฯ วัฒนธรรม และการกีฬา

3.3 ส่งเสริมให้ประชาชนทุกวัยเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการดูแลรับพิเศษของผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน เช่น การให้เด็กทำกิจกรรมอาสาในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ

1. การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการเจ็บป่วย และดูแลตนเองเบื้องต้น โดย

1.1 จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุ

1.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย เช่น เต้นแอโรบิก รำไทเก๊ก โยคะ

1.3 ประสานงานผู้มีความรู้ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่อนามัย พยาบาล แพทย์ฯ ฯ บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การดูแลตนเองเบื้องต้น การออกกำลังกายแก่ผู้สูงอายุ

1.4 จัดทำแผ่นพับ เพย์แพร์ ประชาสัมพันธ์ การดูแลสุขภาพเบื้องต้นของผู้สูงอายุ และเผยแพร่ให้แก่ผู้สูงอายุและครอบครัว

2. การส่งเสริมการรวมกลุ่มและการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรของผู้สูงอายุ โดย

2.1 ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อเป็นศูนย์กลางนำร่อง แหล่งพบปะสังสรรค์ของผู้สูงอายุ หรือเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมร่วมกัน

2.2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุ ได้รวมกันทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมด้านศาสนา การสมาคมและนันทนาการ กิจกรรมทางศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท่องถิ่น กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมภูมิปัญญาแก่ผู้สูงอายุ หรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่ม

2.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุ หรือสโมสรผู้สูงอายุ เพื่อให้บริการภาครัฐแก่ผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัว เป็นศูนย์รวมของผู้สูงอายุในการพักผ่อน พนบประสงค์ ออกกากลังกาย เล่นกีฬา การรับบริการตรวจสุขภาพ การฝึกอาชีพ เป็นต้น

2.4 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุร่วมกับเยาวชน
คนในชุมชน หรือกลุ่มเครือข่าย

2.5 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งชุมชนชาติศาสนสถาน แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. การส่งเสริมการทำงานและหารายได้ของผู้สูงอายุ

3.1 ส่งเสริมการฝึกอาชีพและจัดทำงานให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความต้องการของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการรวมกลุ่นในชุมชนเพื่อจัดทำกิจกรรมเสริมรายได้โดยให้ผู้สูงอายุสามารถเข้ามามีส่วนร่วม

3.2 ส่งเสริม สนับสนุน ประสานแหล่งเงินทุน เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถมีเงินทุนไปประกอบอาชีพตามความต้องการ เช่น การกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากการทุนผู้สูงอายุของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สถาบันทางการเงินต่าง ๆ

3.3 ส่งเสริม สนับสนุน ประสานช่องทางจัดทำหน่วยผลิตภัณฑ์ที่ผลิตของผู้สูงอายุ

4. การสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ

4.1 จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่เป็นประชากรชาวบ้านในเขตพื้นที่

4.2 จัดกิจกรรมประกายคติคุณผู้สูงอายุที่ทำประโยชน์และเป็นตัวอย่างที่ดีของ

4.3 ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม

5. ส่งเสริมสนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้และสามารถเข้าถึงข่าวสารและสื่อโดย

5.1 จัดทำสื่อข้อมูลข่าวสารเพื่อผู้สูงอายุ

5.2 ແຜນແພຣ໌ຂໍ້ມູນຂ່າວສາຮັກຕ່າງໆ ທີ່ຫລາກຫລາຍ ເຊັ່ນ ອອກະຈາຍ່າວປະຈຳ
ໜຸ່ມບ້ານ ວິທີກະຈາຍເຄີຍ ເວັບໄຊຕົວ ແຜ່ນພັບ ລາ

5.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้หรือส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงความรู้ ข้อมูลน่าวารการที่เป็นประโยชน์ เช่น สิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ

6. การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

6.1 เผยแพร่ความรู้ข้อควรปฏิบัติเกี่ยวกับที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

6.2 ประสานหรือจัดหาข้อมูลแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่อ เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อสร้างหรือปรับปรุงที่อยู่อาศัยรวมทั้งระบบสาธารณูปโภคสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การวางแผนคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

1. การคุ้มครองด้านรายได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนคุ้มครองด้านรายได้ของผู้สูงอายุ ดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการด้านรายได้พื้นฐานที่รัฐจัดทำให้ เช่น เปี้ยงชีพผู้สูงอายุ

1.2 ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม หรือจัดตั้งกองทุนสำหรับผู้สูงอายุ เช่น กองทุนการออมกลุ่มออมทรัพย์ หรือกองทุนต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักประกันรายได้ของผู้สูงอายุ

2. หลักประกันด้านสุขภาพ

ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุโดยบริการด้านสาธารณสุขอนามัยและโภชนาการ (Health services and nutrition programs) หรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการตลอดจนส่งเสริมความรู้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุดูแลสุขภาพของตนเอง ทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้อยู่ในสภาพที่ดีที่สุด การให้บริการทางด้านสุขภาพอนามัยประกอบด้วยบริการต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การบริการตรวจรักษาระบบทุกประการ เช่น การตรวจร่างกายเมื่อต้น การตรวจวัดความดัน เป็นต้น ซึ่งเป็นการให้บริการในรูปของกลุ่มแพทย์อาสาสมัครของกลุ่มแพทย์ที่ให้บริการตามชุมชนต่างๆ หรือจัดกลุ่มนบุคลากรทางสาธารณสุขไปเยี่ยมบ้าน เพื่อให้คำแนะนำในการรักษาสุขภาพเป็นต้น

2.2 การให้คำปรึกษาแนะนำ หรือการจัดกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับสุขภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเกิดความเข้าใจในตนเอง ทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ

2.3 การให้บริการทางด้านป้องกันและส่งเสริมคุณภาพผู้สูงอายุ เช่น การส่งเสริมทางด้านโภชนาการ การออกกำลังกาย การกีฬาและการอนามัย

2.4 การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การให้บริการทางกายภาพบำบัด และการให้บริการด้านอาชีวะบำบัด เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ใช้วล่วงเวลาให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งให้ผู้สูงอายุทำงานอดิเรกตามที่ตนถนัดและสนใจ เช่น การจัดงาน การปั้น การแกะสลัก การทำการฝีมือต่าง ๆ

เพื่อเป็นการผ่อนคลายอารมณ์และช่วยแก้ไขสภาพจิตใจที่บกพร่อง และเกิดความภูมิใจในผลงานของตน

2.5 การอบรมความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัยให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ บุคลากรทั่วไป ตลอดจนผู้สูงอายุเอง ให้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับบริการสุขภาพของผู้สูงอายุทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต สำหรับการบริการด้านโภชนาการ (Nutrition programs) ผู้สูงอายุจำเป็นต้องรับการดูแล อำนวยความสะดวกในการเตรียมการเพื่อตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถส่งเสริมความรู้ในการดูแลโภชนาการผู้สูงวัยแก่ครอบครัวหรือจัดบริการด้านโภชนาการแก่ผู้สูงอายุ ตามศักยภาพและความจำเป็น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่โดดเดี่ยว เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับอาหารที่ถูกสุขลักษณะ หรือตามหลักโภชนาการและเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ไม่สามารถประกอบอาหารได้ด้วยตนเอง

3. ด้านครอบครัวผู้ดูแล และการคุ้มครอง

3.1 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวให้นานที่สุด โดยส่งเสริมค่านิยมในการอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ

3.2 ส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่สมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุและบริการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์

4. ระบบบริการและเครือข่ายเกื้อหนุน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาดำเนินการหรือส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามศักยภาพ ดังนี้

4.1 บริการเยี่ยมเยียนตามที่อยู่อาศัย (Home visit) และบริการดูแลสุขภาพ (Home health services) เป็นบริการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการโดยบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองหรือใช้เครือข่ายบริการจากเพื่อนบ้านหรือจากอาสาสมัคร เพื่อได้ตามทุกชีวิต สุข ให้กำลังใจ และดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในที่อยู่อาศัย รวมถึงการให้คำปรึกษา แนะนำ และปลูกปลูกใจครอบครัว หรือผู้ดูแลผู้สูงอายุอีกด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดผู้ให้บริการลักษณะทำงานคนเดียวหรือทำงานเป็นทีมให้บริการ ประกอบด้วยนักสังคมสงเคราะห์ วิชาชีพหรือพยาบาล บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครหรือเพื่อนบ้าน บริการที่สามารถจัดขึ้น ได้แก่

4.1.1 บริการจัดส่งบุคลากรเข้าไปเยี่ยมเยียนตามบ้านพักเป็นครั้งคราวเพื่อสอบถามปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ของผู้สูงอายุและครอบครัว เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ผู้ป่วยบัติงานมากเป็นสังคมสงเคราะห์ และอาสาสมัครที่

จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดหาทรัพยากร และการส่งต่อไปยังสถานบริการอื่น ๆ นอกที่อยู่อาศัย

4.1.2 บริการจัดส่งบุคลากรเข้าไปดูแลในที่อยู่อาศัยหรือครอบครัวเป็นการแบ่งเบาภาระครอบครัวหรือลดปัญหาความเครียดของผู้ดูแล คือ ช่วยเหลือการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ เป็นทั้งเพื่อนบ้านและผู้อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้สูงอายุ

4.1.3 บริการด้านสุขภาพในที่อยู่อาศัย เป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อตอบสนองผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น ผู้ป่วยสาหัส ผู้ที่ผ่านการผ่าตัด หรืออยู่ระหว่างการพักฟื้น ผู้เจ็บป่วยเรื้อรังและมีปัญหาในการทำกิจวัตรประจำวัน ผู้ที่เพิ่งฟื้นไข้ และผู้ที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูบำบัดสุขภาพกายและจิตใจ โดยมีจุดหมายที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถของผู้สูงอายุ ให้เข้าสามารถอยู่ในครอบครัวได้ เป็นการป้องกันมิให้ต้องกลับไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ หรือสถานพยาบาลลักษณะการบริการจะเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านการเรียนป่วย การดูแลสุขภาพเบื้องต้น และการให้คำแนะนำกับครอบครัวและเครือญาติ

4.2 การบริการดูแลจากเพื่อนบ้าน (Neighborhood care) เป็นการดูแลในกลุ่มคนที่มีค่านิยม ผลประโยชน์ รูปแบบการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์ทางครอบครัว เครือญาติหรืออยู่อาศัยในละแวกเดียวกัน มีความคุ้ยเคยกันจนเกิดความมั่นใจ และความสมัครใจในการช่วยเหลือกัน ตลอดจนการสนับสนุนให้ต่อไป วัตถุประสงค์ของการบริการดูแลจากเพื่อนบ้าน ประกอบด้วย

4.2.1 เพื่อแลกเปลี่ยนสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ระหว่างผู้ที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน หรือ มีความใกล้ชิดกัน

4.2.2 เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกันทั้งในยามปกติ และในยามฉุกเฉิน โดยเฉพาะผู้ที่ขาดเครือข่ายทางสังคม และเครือญาติ

4.2.3 เพื่อใช้ความใกล้ชิดเข้าถึงปัญหา และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ก่อนการช่วยเหลือจากแหล่งอื่น

4.3 การบริการจากอาสาสมัคร (Voluntary services) เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการปฏิบัติงานสำหรับผู้สูงอายุให้ดำเนินต่อไปได้ โดยทั่วไปภารกิจอาสาสมัครสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย งานช่วยเหลือทั่วไป งานกิจกรรม และบริการภายในศูนย์ฯ งานด้านการฟื้นฟูสุขภาพ งานด้านyanพาหนะ งานทัศนศึกษา สังคมวัฒนธรรม และกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์อื่น ๆ ในการส่งเสริมบริการจากอาสาสมัครจำเป็นจะต้องจัดกิจกรรม ส่งเสริมอาสาสมัคร ดังนี้

4.3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในทุกชุมชนหมู่บ้าน

4.3.2 ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือสถานพยาบาลในพื้นที่

4.3.3 จัดอบรมเบื้องต้นให้แก่อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้มีอาสาสมัครที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

4.3.4 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ โดยให้ความช่วยเหลือ หรือเป็นที่ปรึกษา หรือให้คำแนะนำการปฏิบัติงานอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานแก่อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุตามความจำเป็น เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานะทางการเงินการคลังของแต่ละแห่ง

4.4 ส่งเสริมการจัดบริการดูแลในเวลากลางวันสำหรับผู้สูงอายุ (Day care for older persons) โดยอาจจัดเป็นศูนย์ให้บริการ หรือจัดเป็นกิจกรรมบริการ โดยบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคลากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดหา หรือส่งเสริมให้ประชาชน ในชุมชนมาร่วมเป็นอาสาสมัครให้บริการที่บ้านหรือที่ศูนย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ โดยทั่วไปการบริการดูแลในเวลากลางวันสำหรับผู้สูงอายุมีจุดมุ่งหมายดังนี้

4.4.1 เป็นการบริการสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการดูแลด้านเศรษฐกิจ และสังคม

4.4.2 เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุที่มีชีวิตอย่างเงียบเหงา โดยเดียวได้พบปะสังสรรค์กับบุคคลวัยเดียวกัน และกับบุคคลอื่น

4.4.3 เป็นการบริการที่ช่วยแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบของครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุช่วงราตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การช่วยเหลือดูแลความตึงเครียดให้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุ

4.4.4 เป็นการจัดสถานที่ให้บริการด้านการพัฒนาสุขภาพทางกายและบำบัดรักษาผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านจิตเวช เพื่อให้เกิดการปรับตัวที่ดีต่อสังคม

4.4.5 เป็นการจัดสถานที่ให้บริการด้านที่อยู่อาศัยช่วงราตรี หรือเป็นแหล่งเติมภัยการสำหรับผู้สูงอายุที่จะเข้าสู่สถานสงเคราะห์

4.5 จัดตั้งศูนย์อนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ (Multipurpose senior center) ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพเพียงพออาจจัดทำสถานที่จัดบริการและกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เป็นสถานที่อำนวยความสะดวกและความสะดวกของชุมชน เพื่อให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุในศูนย์อนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ โดยอาจเลือกจัดกิจกรรมใน 6 ลักษณะต่อไปนี้

4.5.1 กิจกรรมเกี่ยวกับการสมาคมและนันทนาการ (Social and recreational programs) เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนาน รื่นเริง และสร้างสัมพันธภาพที่ดี ต่อกัน สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และสถานภาพทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปของตนเอง และ สร้างการพัฒนาบุคลิกภาพ และทักษะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ภาพรวมของกิจกรรมนี้มุ่งเน้น เสริมสร้างการปรับตัวทั้งทางสังคมและจิตใจให้กับผู้สูงอายุ รูปแบบของกิจกรรม ได้แก่ การจัดงานรื่นเริง งานคลองในโอกาสสำคัญ เช่น วันชาติ วันสำคัญทางศาสนา และวันเกิด ของสมาชิกสimo งานศิลปะต่าง ๆ เช่น งานวาด งานปืน งานถ่ายภาพ และงานเย็บปักถักร้อย นอกจากนี้อาจมีการจัดกิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ เช่น การลีลาศ การร้องเพลง การเล่นดนตรี การเล่นกีฬาในร่ม และเกมส์ต่าง ๆ บริการนี้อาจรวมถึงบริการรับส่ง ผู้สูงอายุด้วย

4.5.2 กิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษาและวัฒนธรรม (Educational and cultural programs) เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงความสามารถในการเรียนรู้ของตน ตลอดจนจะจำและเรียนรู้ข้อเท็จจริงที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิต ผู้สูงอายุในสังคมบางประการ ดังนั้น ความหมายของกิจกรรมเพื่อการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ความเข้าใจ การจดจำ การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ กิจกรรมบางประการที่เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาและวัฒนธรรม ได้แก่ การให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสารทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง และการปกครองของประเทศไทย การให้ความรู้เกี่ยวกับผู้บริโภค ได้แก่ ข่าวสารทางเศรษฐศาสตร์ บริโภค การจัดการทางด้านทรัพย์สิน การกฎหมาย เงิน และกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น กิจกรรม การศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การเรียนภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ การดูแลคนเองเบื้องต้น การฝึกหัดการเป็นผู้นำ และบทบาทในการมีส่วนร่วมในชุมชน การอ่าน การแลกเปลี่ยนความรู้และ ทักษะต่อวรรณกรรมต่าง ๆ รวมทั้ง กิจกรรมทักษะศึกษาซึ่งแหล่งประวัติศาสตร์ ศาสนา และ แหล่งท่องเที่ยวทั่วไป

4.5.3 กิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย (Health services and nutrition programs) กิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย (Health services) เป็นการให้บริการด้านสุขภาพอนามัย มีจุดมุ่งหมายที่ สำคัญ คือการช่วยให้สมาชิกดูแลสุขภาพอนามัย จะประกอบไปด้วยบริการต่าง ๆ ดังนี้

4.5.3.1 การบริการตรวจรักษาระบบทามดัน เป็นต้น ซึ่งการให้บริการในรูปของกลุ่มแพทย์อาสาสมัครเคลื่อนที่ให้บริการ ตามชุมชนต่าง ๆ หรือจัดกลุ่มนบุคลากรทางสาธารณสุขไปเยี่ยมบ้าน เพื่อให้คำแนะนำในการรักษา สุขภาพ เป็นต้น

4.5.3.2 การให้คำปรึกษาแนะนำ หรือการจัดกลุ่มอภิประยเกียวกับสุขภาพ เพื่อให้ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเกิดความเข้าใจในตนเอง ทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ

4.5.3.3 การให้บริการด้านป้องกันและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เช่น การส่งเสริมทางด้านโภชนากร การออกกำลังกาย การกีฬาและการอนามัย

4.5.3.4 การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อผู้สูงอายุ เช่น การให้บริการทางด้านกายภาพบำบัดและการให้บริการด้านอาชีวบำบัด เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งให้ผู้สูงอายุทำงานอดิเรกตามที่ตนนัดและสนใจ เช่น การจักสาน การแกะสลัก การปั้น การทำการฝึกมือต่าง ๆ เพื่อเป็นการผ่อนคลายอารมณ์และช่วยแก้ไขสภาพจิตที่บกพร่อง และ เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน

4.5.3.5 การอบรมความรู้ในด้านสุขภาพอนามัยให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ บุคคลทั่วไป ตลอดจนผู้สูงอายุเอง ให้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับบริการสุขภาพของผู้สูงอายุทั้ง สุขภาพกายและสุขภาพจิต

4.5.4 กิจกรรมด้านโภชนาการ (Nutrition programs) ผู้สูงอายุจำนวนมากที่ขาด การดูแล ขาดเครื่องอำนวยความสะดวก ขาดความสามารถในการจัดซื้อหรือในการเตรียมอาหารเพื่อตนเอง โดยกิจกรรมด้านโภชนาการนี้ ให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่อยู่โสดเดียว และเป็นการ ประสานให้ผู้สูงอายุได้รับบริการด้านโภชนาการ ตามที่เข้าต้องการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็น หลักประกันว่า ผู้สูงอายุต้องได้รับอาหารที่ถูกสุขลักษณะ หรือตามหลักโภชนาการ และเพื่อ ช่วยเหลือผู้ที่ไม่แข็งแรง ไม่สามารถประกอบอาหารได้ด้วยตนเอง

4.5.5 กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้สูงอายุ (Creative thinking programs) เป็นการส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้สูงวัยนั้น เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ อย่างมาก เนื่องจากผู้สูงอายุล้วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอาการเจ็บป่วยทางกาย ทางใจ ทุพพลภาพ การสูญเสีย สถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจต้องพึ่งพาผู้อ่อนลดอดเวลา ดังนั้น การสร้างความรู้สึก ว่าตนเองเป็นผู้ที่มีคุณค่า จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมและมีประโยชน์จะช่วยให้ผู้สูงอายุเกิด ความภาคภูมิใจในตนเอง ลักษณะกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในวัยสูงอายุ ได้แก่

4.5.5.1 การเขียน เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุได้บังคับมือ สายตา จิตใจเขียน ตัวอักษรตามความคิดของตน ซึ่งการเขียนจะหมายกลอน นวนิยาย บทกวี ถือเป็นการช่วยให้ ผู้สูงอายุได้ใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาจะลึกซึ้งความทรงจำในอดีต และให้ความสนุกสนานกับลิ้งรอบตัว เพื่อนำมาใช้เป็นแหล่งทรัพยากรและวัตถุคิบในการเขียน

4.5.5.2 งานศิลปะ การทำงานศิลปะจะทำให้ผู้สูงอายุรับน้ำและสื่อสาร ความรู้สึกต่าง ๆ ออกมานอกจากนั้นบางครั้งงานศิลปะเหล่านี้สามารถขยายเพื่อเป็นรายได้ให้กับ ผู้สูงอายุอีกด้วย

4.5.5.3 คุณตรี การใช้คุณตรีเพื่อการบำบัดรักษาเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ นอกจากรูปแบบเดิมๆ คุณตรียังเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่กระตุนให้ผู้สูงอายุได้ล้ำเล็กน้อย กลับใจบำบัดรักษา ช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีขึ้นระหว่างสมาชิก ตลอดจนปรับปรุงด้านการหายใจ ให้หลีกเลี่ยงโลหิต ระบบประสาท หลอดเลือด และการเคลื่อนไหว

4.5.5.4 การเล่นละคร เป็นการให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมแสดงบทบาทต่างๆ ซึ่งการแสดงละครถือเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความวิตกกังวล ความเครียด อารมณ์ขัน ที่แสดงออกมาในรูปแบบของการเล่นละครที่มีความแตกต่างและหลากหลาย

4.5.5.5 การรำและเต้นรำ การรำและเต้นรำมีความสอดคล้องกับคุณตรี ถือได้ว่า มีความหมายสมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน และที่อยู่ในสถาบันการดูแลต่างๆ ส่งผลให้มีประโยชน์ต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต ตลอดจนเป็นการเข้าร่วมสังคมกับบุคคลอื่น ๆ ทำให้ผู้สูงอายุได้รับ สัมผัสและได้สัมผัสกับผู้อื่น จะช่วยในการสร้างความเข้าใจเห็นอกเห็นใจ และเป็นกำลังใจที่ดีต่อกัน และยังเป็นการช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย

4.5.5.6 กิจกรรมทางด้านสังคมสังเคราะห์ (Social work services programs) เป็นความรับผิดชอบโดยตรงของนักสังคมสังเคราะห์ สามารถจัดให้บริการแก่ผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะราย (Case work) หรือให้บริการเป็นกลุ่ม (Group work) ซึ่งการให้บริการด้านนี้เน้นเรื่อง การพับปับกันทางสังคม การตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของผู้สูงอายุและการให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุที่ตกลงอยู่ในความทุกข์ และปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมทั้งการประเมินวินัยสภาพปัญหาเพื่อตัดสินใจต่อบริการที่ผู้สูงอายุควรได้รับ และการส่งต่อไปรับบริการยังแหล่งอื่น นอกจากรูปแบบเดิมๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีนักสังคมสังเคราะห์อาจจัดบริการ หรือสังคมสังเคราะห์ โดยมีนักสังคมสังเคราะห์เป็นผู้นำกลุ่ม ใช้กิจกรรมเพื่อแก้ไขและพัฒนาผู้สูงอายุ การช่วยให้เกิดการปรับตัวสำหรับผู้สูงอายุที่เข้ากลุ่ม หรือเข้ารับบริการที่ศูนย์เป็นครั้งแรก รวมทั้งทำหน้าที่ประสานแหล่งบริการต่างๆ

4.6 บริการพิเศษอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้บริการ ได้แก่

4.6.1 บริการจัดรถรับ-ส่ง เป็นการอำนวยความสะดวกที่มีความจำเป็นต่อผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงบริการต่างๆ ได้พบปะเพื่อสนับสนุนและการเข้าร่วมกิจกรรม โดยอาจจัดอาสาสมัครทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้สูงอายุในการขึ้น-ลงพาหนะ

4.6.2 บริการติดต่อสอบถามทางโทรศัพท์ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้มีอาสาสมัคร หรือบุคลากรติดต่อผู้สูงอายุทางโทรศัพท์เป็นประจำทุกวันหรือเป็นระยะๆ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ติดต่อกับบุคคลภายนอก หรือสามารถร้องขอความช่วยเหลือได้

กรณีที่ติดต่อไปแล้วไม่ได้รับการตอบรับจากผู้สูงอายุ เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง นักลังคมสงเคราะห์ สามารถเข้าตรวจสอบว่ามีปัญหาใด ๆ กับผู้สูงอายุระดับพัฒนา

4.6.3 บริการทางกฎหมาย ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรด้านกฎหมาย หรือมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทางกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดบริการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือช่วยดำเนินการทางด้านเอกสาร และธุรกรรมต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาด้านผู้สูงอายุและการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ

1. การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการดังนี้

1.1 จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานด้านผู้สูงอายุ

1.2 บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาด้านผู้สูงอายุ เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

1.3 การฝึกอบรมบุคลากรผู้รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุ การดูแลรักษาสุขภาพผู้สูงอายุ ศูนย์ช่วยเหลือทางสังคม (oscc) เป็นต้น

2. การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ

2.1 จัดอบรมหรือส่งเสริมให้ความรู้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุเข้ารับการอบรมเรื่องที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.2 ประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิ หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาให้คำแนะนำปรึกษา หรืออินเทลงานตามความจำเป็น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ

1. การสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ

1.1 สนับสนุนการศึกษาวิจัยของบุคลากรทั้งในและนอกองค์กรที่มาดำเนินการในพื้นที่

1.2 เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ

2. การพัฒนาระบบข้อมูลผู้สูงอายุให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

2.1 สำรวจหรือรวบรวมข้อมูลผู้สูงอายุ จัดทำฐานข้อมูลเพื่อส่งเสริมบุคลากรด้านผู้สูงอายุและปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

2.2 พัฒนาเครือข่ายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลบัญหาผู้สูงอายุ ข้อมูลองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาผู้สูงอายุฯลฯ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีนโยบายแผนงานและโครงการที่ชัดเจนในการบริหารจัดการผู้สูงอายุในท้องที่ที่รับผิดชอบของตน (มาตรฐานการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ปรับปรุงครั้งที่ 1) ดังนี้

1. จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่จำแนกคุณลักษณะ สภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมและการบริการที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการที่จำเป็นของผู้สูงอายุแต่ละประเภท เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

2. จัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุ แห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 โดยบรรจุอยู่ในแผนงาน และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการส่งเสริมที่ผู้สูงอายุของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และมาตรฐานด้านผู้สูงอายุของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้แก่นำผู้สูงอายุ กลุ่มขององค์กรผู้สูงอายุ สถาบันผู้สูงอายุประจำจังหวัด ชมรมผู้สูงอายุในชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรม

3. เสริมสร้างและประสานเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานผู้สูงอายุในชุมชน ทั้งภาครัฐภาคเอกชน องค์กรอิสระ ภาคประชาชนและองค์กรศาสนา แกนนำผู้สูงอายุ กลุ่มสภาผู้สูงอายุประจำจังหวัด ชมรมผู้สูงอายุในชุมชน โดยให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแล และเฝ้าระวังในทุกด้านที่จำเป็น เหมาะสม และตรงกับความต้องการ

4. มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในชุมชน โดยภาครัฐหรือหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้การสนับสนุนเชิงวิชาการ

5. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการเสริม เพื่อช่วยเหลือตามความจำเป็น เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทั่วถึงและเป็นธรรม

6. พัฒนาและริเริ่มรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่หลากหลายและเหมาะสมต่อผู้สูงอายุ ในชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ

**สถาบันการศึกษา ในเรื่องของค์ความรู้ การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในชุมชนตลอดจน
ทรัพยากรในการดำเนินงาน**

7. ประชาสัมพันธ์งานด้านผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. ยกย่องเชิดชูเกียรติ ประกาศเกียรติคุณผู้สูงอายุที่เป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชน

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ประวัติความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง

วัดหลวงพระมหาวاس ชาวบ้านเรียกกัน ด้วย ๆ ว่า “วัดหลวง” เป็นวัดที่เก่าแก่ไม่แพ้ วัดโบสถ์ บางคนถึงกับเห็นด้วยที่มีคนแสดงความคิดเห็นว่า “วัดโบสถ์กับวัดหลวงสร้างขึ้นพร้อม กัน” วัดโบสถ์ไม่มีหลักฐานว่าสร้างขึ้นในปีใด แต่วัดหลวงสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2257 ซึ่งตรงกับ รัชสมัยพระเจ้าท้ายสระแห่งกรุงศรีอยุธยา

วัดหลวงพระมหาวاسมีชื่อเดิม叫做ด้าน เช่น เคยเป็นสถานที่ที่ทางราชการใช้ทำพิธีถือ น้ำพิพัฒน์สัตยาตามระบบการปกครองแบบสมบูรณญาลีทธิราชย์ในยุคหนึ่น มีบวนช้างม้า เดินทางมาร่วมพิธีอย่างใหญ่โต และเจ้าอาวาสวัดหลวงพระมหาวัส องค์หนึ่งชื่อว่า “พระครุ อินทโนมีศรีสังวร” (คำ เป็นสุข) มีชื่อเดิมในทางการแพทย์แผนโบราณ นอกจากจะเป็นผู้ผลิตยา สมุนไพรเองแล้วยังเดินทางไปรักษาผู้ป่วยเองอีกด้วย ไม่ว่าวัดนี้จะเป็นวัดที่ทางราชการเห็น ความสำคัญจนเป็นสถานที่สำหรับทำพิธีสำคัญระดับชาติ หรือเป็นวัดขนาดใหญ่ในสมัยนั้น หรือ เป็นวัดที่ “หลวงพระมหา” มาสร้างไว้ก็ตาม ล้วนเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านหรือตำบล “วัดหลวง” ทั้งสิ้น บางคนเห็นว่า “วัดน้อย” ตั้งอยู่ใกล้ ๆ กันในตำบลเดียวกัน จึงเล่าเรื่อง “เมียนหลวง-เมียน้อย” ให้ฟัง เสียเลย ทำให้หลายคนเข้าใจว่า “วัดหลวง” เป็นวัดที่เศรษฐีสร้างให้กรรยาคนแรก และ “วัดแก้วน้อย” สร้างให้กรรยาคนที่สอง

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นเจ้าอาวาสองค์ใดของวัดหลวงพระมหาวัสล้วนเป็นนักพัฒนา สร้างเสริมให้วัดหลวงพระมหาวัสเจริญรุ่งเรืองสืบเนื่องมาจนได้รับการยกย่องเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง เพาะะมีโรงเรียนประถมศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล ตั้งอยู่ในบริเวณวัด พร้อมสนับสนุน ฟุตบอลขนาดมาตรฐาน จนมีชาวบ้านและชุมชนพร้อมทั้งหน่วยงานราชการด้วยกัน ได้มารอใช้ สนามแข่งขันกีฬาและอาคารสถานที่จัดงานกิจกรรม ผลงานดีๆ ได้ในโอกาสต่าง ๆ เรื่อยมา

คำขอประจําตำบลวัดหลวง

หลวงพ่ออินทโนมีจิตาเลิศ

แหล่งใหญ่จักстан

ต้นกำนิดค้างความแม่ไก่

งานประเพณีกองข้าว

ปัจจุบันเป็นวัดเดียวในจังหวัดชลบุรี ที่มีค้างคาวแม่ไก่เกาะอาศัยอยู่บนต้นไม้ทั่วบริเวณ วัดจำนวนมากราย จนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจแห่งหนึ่งของจังหวัดชลบุรีเรื่อยมา จนถึงทุกวันนี้

ด้วยเหตุที่เป็นวัดที่มีชื่อเสียงมาก่อนนี้เอง จึงเป็นที่มาของชื่อ “ตำบลวัดหลวง” ในปัจจุบันนี้อีกด้วย

ตำบลวัดหลวง มี 7 หมู่บ้าน

หมู่ที่ 1 บ้านคลองนอกทุ่ง ผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายกานันด์ นาชาติวงศ์กร

หมู่บ้านแห่งนี้มีลำน้ำสายหลักไหลผ่าน ชาวบ้านเรียกลำน้ำสายนี้ว่า “คลองนอกทุ่ง” เพราะ “ไหลผ่านท้องนาอันโล่งเตียน” ว่าง mana และวันติดปาก เมื่อมีบ้านเรือนมาตั้งหนาแน่นขึ้น ริมคลองสายนี้ จึงได้ชื่อหมู่บ้านแห่งนี้กับชื่อคลองว่า “บ้านคลองนอกทุ่ง” มาจนทุกวันนี้

หมู่ที่ 2 บ้านตันโพธิ์ ผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายนิรุต พัฒน์

ตันโพธิ์ตันนี้ขึ้นอยู่ข้าง “ศาลเจ้าพ่อหลวง” ซึ่งตั้งอยู่บนถนนในชุมชนผ่านคลองหมู่บ้าน และใกล้กับน้ำสาขาคลองหลวงด้วย ศาลเจ้าแห่งนี้เป็นที่崇拜บูชาของชาวบ้านอยู่แล้ว และตันโพธิ์ ก็เจริญงอกงามสูงใหญ่ขึ้นจนเป็นสัญลักษณ์ของหมู่บ้านมานานกว่าศาลเจ้าโพธิ์หลวงอีกด้วย จึงเป็นชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านตันโพธิ์” มาจนทุกวันนี้ปัจจุบันทั้งตันโพธิ์และศาลเจ้าที่ยังคงอยู่ในหมู่บ้านให้เห็นอย่างโดดเด่นมาจนทุกวันนี้

หมู่ที่ 3 บ้านไร่ยายชี กำนันชื่อ นายคลึง ฉลอง

ในสมัยก่อนนั้นในราชช่วงปี พ.ศ. 2406-2409 เมื่อครั้งที่เริ่มนิคมนานาชาติเบิกป่าให้เป็นที่รกรากเพื่อทำไร่ทำสวนก่อนที่จะกลายมาเป็นท้องนาในปัจจุบัน ได้มีบาทหลวงผู้หนึ่งเดินทางเข้ามา ซึ่งที่ดินเพื่อจะตั้งวัด โรมันคาಥอลิก ที่ดินดังกล่าวเดิมเป็นไร่อ้อยที่ทางวัดได้มอบหมายให้แม่ชีเป็นผู้ดูแลรักษาไว้ ชาวบ้านจึงเรียกสถานที่นี้ว่า “ไร่ยายชี” ครั้นเมื่อผู้คนเข้ามาตั้งบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้น หมู่บ้านย่านนี้จึงได้ชื่อว่า “บ้านไร่ยายชี” มาจนทุกวันนี้

ชาวบ้านบอกสาเหตุที่บาทหลวงยกเลิกไปไม่ได้สร้างโบสถ์สร้างวัดขึ้นที่นี่ว่า เนื่องจาก บาทหลวงพิจารณาเห็นว่าพื้นที่แห่งนี้ยังไม่เหมาะสมที่จะสร้างโบสถ์คริสต์ จึงย้ายไปตั้งโบสถ์ขึ้นที่วัดหัวไผ่ที่อำเภอพานทองกลุ่มหนึ่ง อีกกลุ่มหนึ่งย้ายไปตั้งที่อำเภอพันธ์สันกมามาจนทุกวันนี้

หมู่ที่ 4 บ้านหัวโขด ผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายริน แสงดี

คำว่า “โขด” คือ เนินดิน หรือ ก้อนดิน ที่มีขนาดใหญ่จนสูงขึ้นมาจากพื้นดิน โดยมาก จะอยู่ริมแหล่งน้ำ เช่น โขดหิน เป็นต้น ในหมู่บ้านแห่งนี้ก็เช่นเดียวกัน ณ ที่ดอนตรงชายทุ่งโขด หมู่บ้านมีโโคกสูงโโคกหนึ่งตั้งอยู่ใกล้ทางเข้าหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงพากันเรียกว่า “หัวโขด” และ กลายมาเป็นชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านหัวโขด” ในที่สุดมาจนทุกวันนี้

หมู่ที่ 5 บ้านดอนพระพราหมณ์ ผู้ใหญ่บ้านชื่อ นางชาคร อินทนิล

หมู่บ้านเก่าแก่แห่งนี้เดิมเป็นที่ดอนสูง ชาวบ้านผู้สูงอายุสมัยนั้นบอกว่าเคยมีคนขุดพบสิ่งของเครื่องใช้ของพระพราหมณ์ เช่น กาน้ำร้อน โถกระเบื้อง และเครื่องใช้ดินเผา เป็นต้น จึงพากันเรียกบริเวณนี้ว่า “ดอนพระพราหมณ์” มา ก่อน แล้วเรียกเป็นชื่อหมู่บ้าน “ดอนพระพราหมณ์” มาจนถึงทุกวันนี้

หมู่ที่ 6 บ้านดอนตาอุ้ย ผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายประเสริฐ ดีเดิศ

“ตาอุ้ย” เป็นคนเก่าแก่เพาะปลูกข้าวมาตั้งถิ่นฐานย่านนี้ในสมัยแรก ๆ เพระบ้านวัดโบสถ์วัดหลวงตั้งขึ้นก่อนเมืองพนัสนิคม และเป็นคนที่มีอาชญาวนานคนหนึ่งในหมู่บ้าน มีคนยืนยันว่า เขายังเห็นตาอุ้ยทำมาหากินอยู่ในหมู่บ้านนี้จนเป็นที่คุ้นเคยของทุกคนในหมู่บ้าน ประกอบสถานที่แห่งนี้เป็นที่ดอนค่อนค่อนข้างสูงอยู่แล้วจึงเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านดอนตาอุ้ย” ตั้งแต่นั้นมา

หมู่ที่ 7 บ้านดอนสะแก ผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายวุฒิชัย ชุมภยีร

“สะแก” เป็นชื่อต้นไม้ขนาดกลาง ชอบขึ้นบนที่ดอนหรือเนินสูงที่มีน้ำล้อมรอบ มีประโภชน์ต่อชาวบ้านในการนำไปทำฟืนก่อไฟหุงอาหาร โดยไม่ต้องไปเชื้อหาถ่านหรือแห้งแล้วนำไปเผาทำเป็นถ่านก่อไฟก็ได้ บนที่ดอนของหมู่บ้านนี้มีต้นสะแกขึ้นเรียงรายอยู่เป็นจำนวนมากมากและผู้เดินทางผ่านไปมา ก็ยังคุ้นเคยกว่าคนอื่น จึงเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้าน “บ้านดอนสะแก” มาจนทุกวันนี้ แต่บางครั้งก็เรียกสั้น ๆ ว่า “บ้านดอน” มานานแล้ว (สมคุลย์ ทำนาوار, 2559)

การรวมตัวของชุมชน

ปี พ.ศ. 2548 นายแพทย์ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพได้มีการชวนเชิญผู้สูงอายุของชุมชนมาร่วมพูดคุยในการตั้งเป็นชุมชนผู้สูงอายุซึ่งก่อตั้งเป็นทางการในปี พ.ศ. 2549 มีการตั้งคณะกรรมการ การประชุมทุกศุกร์ แรกของเดือน มีการตั้งกฎระเบียบข้อบังคับ การทำกิจกรรมครอบคลุม 5 ด้าน คือ ร่างกาย จิตใจ สังคมความคิด จิตวิญญาณคนที่ต้องการจะเป็นสมาชิกมีรวมผู้สูงอายุจะต้องทำการเขียนใบสมัคร เพื่อแสดงเจตจำนงพร้อมค่าสมาชิก 100 บาทตลอดชีพ จากนั้น ชุมชนก็ได้มีการจัดกิจกรรมในระดับตำบล การเข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมในระดับต่าง ๆ กิจกรรมที่เด่น คือ การออกกำลังกายวิถีไทยภาคกลาง ได้รับรางวัลรองอันดับ 1 ระดับอำเภอในงานมหกรรมการออกกำลังกาย กีฬาให้ชุมชนมีชื่อเสียงมากขึ้น จากนั้น ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับกรมสุขภาพจิต (องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง, 2559)

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง มีประชากรทั้งสิ้น 2,749 คน (สถิติประชากรทะเบียนรายภูมิ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560) โดยแยกเป็นชาย 1,270 คน หญิง 1,479 คน จำนวนครัวเรือน

883 ครัวเรือน จำนวนประชากรผู้สูงอายุรวม 707 คน คิดเป็นร้อยละ 25.71 ของประชากรทั้งหมด
จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพรวม 556 คน แยกเป็นประเภทเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ดังนี้

ผู้สูงอายุ 60-69 ปี จำนวน 259 คน จะได้รับเบี้ยยังชีพ อัตรา 600 บาท

ผู้สูงอายุ 70-79 ปี จำนวน 183 คน จะได้รับเบี้ยยังชีพ อัตรา 700 บาท

ผู้สูงอายุ 80-89 ปี จำนวน 97 คน จะได้รับเบี้ยยังชีพ อัตรา 800 บาท

ผู้สูงอายุ 90 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน จะได้รับเบี้ยยังชีพ อัตรา 1,000 บาท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภารณ์ โนมิน (2555) "ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลพระอินราชา อำเภอปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วัตถุประสงค์การศึกษาระดับน้ำหนัก 1) เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลของโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลพระอินราชา อำเภอปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลพระอินราชา อำเภอปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลพระอินราชา อำเภอปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 224 ชุด เก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพระอินราชา โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และผู้บริหารในเขตเทศบาลตำบลพระอินราชา จำนวน 6 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการหาค่าความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test โดยใช้การศึกษาเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 อายุ 70 ปีขึ้นไป มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 83.0 และไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 75

2. สัมฤทธิ์ผลโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า ด้านที่มีค่าสูงสุด คือด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านหลักประกันรายได้

3. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสัมฤทธิ์ผลของโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน และอาชีพ มีระดับความคิดเห็นต่อสัมฤทธิ์ผลของโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ

นิมนาน นนครา (2555) ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการเกี่ยวกับ การเบิกจ่ายเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลคงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร วัดถุประสงค์การศึกษาครั้งที่ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเกี่ยวกับ การเบิกจ่ายเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลคงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลคงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลคงหม้อทองและผู้มีสิทธิรับ เงินเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลคงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร หลังการ ใช้ยุทธศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการขอรับเงินส่งเคราะห์และขั้นตอนการเบิก จ่ายเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพ แบบวัดความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพ เก็บข้อมูลจากกลุ่มสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 22 คน และ ผู้มีสิทธิรับเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลคงหม้อทอง จำนวน 268 คน โดยการสุ่มเป็นแบบแบ่งชั้น จำแนกเป็น ผู้สูงอายุ 219 คน ผู้พิการ 43 คน และผู้ป่วยเอดส์ 6 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ควรมียุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพ ประกอบด้วย 1) ดำเนินการจ่ายเงินเป็นเงินสดภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน โดยมีขั้นตอนดังนี้ นักพัฒนาชุมชน ดำเนินการยึดเงิน กำหนดและผู้ใหญ่บ้านแจ้งให้ผู้มีสิทธิรับเงินมารับ ณ ศาลาประชาคม นักพัฒนาชุมชนเป็นผู้ไปเบิกเงิน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน เป็นผู้มารับเงินกับนักพัฒนาชุมชน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนนำเงินไปจ่ายให้ ผู้มีสิทธิรับเงินที่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่บ้านของตนเอง นักพัฒนาชุมชนส่งใช้เงินยืม 2) ประชุมสัมมนา สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลชี้แจงให้ได้รับทราบถึงระเบียบของการจ่ายเงินส่งเคราะห์ เบี้ยยังชีพ 3) จัดทำคู่มือการขอรับเงินส่งเคราะห์และขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพ สำหรับแจกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. หลังการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนา ระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเกี่ยวกับ การเบิกจ่ายเงินส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้มีสิทธิรับเงิน ส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลคงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมากที่สุด

นันท์อกร อุ่นซิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลคุเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วัตถุประสงค์ การศึกษา เพื่อศึกษาระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและแนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลคุเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารึนนี้ คือผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่เข้าลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคุเมือง จำนวน 826 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของเครช์แอลมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า

1. กระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแต่ละด้าน พบร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลคุเมือง มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สูงอายุและเตรียมแบบฟอร์มการลงทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไว้พร้อมกันนี้ ได้มีการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน รวมไปถึงด้านการประกาศรายชื่อผู้สืบท่อนสุดการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อย่างน้อย 15 วัน และได้จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 2 วิชช์ คือแบบเงินสดและโอนเข้าบัญชี
2. สภาพการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวม ด้านผู้รับเงินลงทะเบียนเพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ ด้านเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และด้านระเบียบข้อปฏิบัติในการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกระบวนการจัดการขั้นตอนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

3. สภาพปัจุจับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านระเบียบข้อปฏิบัติในการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้านกระบวนการจัดการขั้นตอนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4. แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้บริการด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหางานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เยาวลักษณ์ วงศ์สุวรรณ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันไดแก่ผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันไดแก่ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น และ

เพื่อศึกษาผลกระทบจากการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันไดแก่ผู้สูงอายุ โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันไดของผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) กลุ่มประชากรอยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือเป็นผู้สูงอายุทั้งชายและหญิงที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 218 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นในการดำเนินงานที่มีผลกระทบจากการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได ได้แก่ผู้สูงอายุในภาพรวมและรายได้ 4 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม บริหารจัดการ และด้านสถานการณ์คลังท้องถิ่น ไม่มีผลกระทบมาก แต่ควรให้มีการประชุมชี้แจงหลักการ และให้ผู้สูงอายุทราบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ รวมทั้งมีบริการด้านสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุโดยคำนึงถึงหลักความต้องการของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ และควรนำแนวคิดพื้นฐานของการจัดบริการสาธารณสุขและการเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุในทุกมาตรฐาน

มนนวรณ ชุ่มเย็น (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอวัว จังหวัดลำปาง วัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาปัจจัยตลอดจนปัญหา ข้อจำกัดและแนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอวัว จังหวัดลำปาง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 29 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร/ นักการเมือง จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานเบี้ยยังชีพ จำนวน 9 คน และผู้สูงอายุตำบลบ้านโป่ง จำนวน 20 คน เก็บรวบรวมด้วยการสัมภาษณ์ชั่วคราวผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอวัว จังหวัดลำปาง ได้แก่ ด้านตัวผู้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านผู้บริหาร/ นักการเมืองท้องถิ่น ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และด้านงบประมาณในการจ่ายเบี้ยยังชีพ

2. แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอวัว จังหวัดลำปาง พนวจ ควรโอนเงินเบี้ยยังชีพเข้าบัญชีธนาคาร ควรเพิ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพให้เพียงพอ และส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน และการยึดเงินสะสมมาทดลองจ่ายก่อน และคงปัญหาความเดือดร้อนของผู้รับเบี้ยยังชีพ

ธนา แหน่น้ำ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร วัตถุประสงค์การศึกษา 1) เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นเจ้าหน้าที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 26 คน ผู้สูงอายุจำนวน 375 คน และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม คือแบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณและแบบปลายเปิด และ 2) แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า

1. กระบวนการดำเนินงานจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และด้านการปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก และด้านการนำแผนไปใช้อยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการดำเนินงานการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร พ布ว่า การวางแผน มีระยะเวลาในการลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพไม่ทันเวลา การตรวจสอบและประเมินผล เจ้าหน้าที่ไม่มีการตรวจสอบการจัดทำทะเบียนประจำวัตถุสูงอายุ การปรับปรุงแก้ไข ผู้ติดของผู้สูงอายุที่เสียชีวิตไม่ยอมแจ้งการเสียชีวิตให้องค์กรบริหารส่วนตำบลทราบ

3. การดำเนินงานการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านงบประมาณและวิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและจัดทำทะเบียนประจำวัตถุผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก และด้านขั้นตอนการยื่นคำขออยู่ในระดับมาก และด้านคุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ อยู่ในระดับมาก

4. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การวางแผนมีการขยายระยะเวลาในการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การนำแผนไปใช้มีการประชาสัมพันธ์ช่วงระยะเวลา เอกสาร และหลักฐานในการเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้มากขึ้น การตรวจสอบและการประเมินผล ควรจัดทำทะเบียนประจำวัตถุผู้สูงอายุ ตรวจสอบทะเบียนรายชื่อของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ การปรับปรุงแก้ไข การแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือ

ผู้นำชุมชน ผู้นำหมู่บ้านตรวจสอบ รายงานกรณีการเสียชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลทราบ

เชิง หมายปั้นจ่อร์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางในการพัฒนาระบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพสำหรับสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลควบคุมสตอ อำเภอโคน จังหวัดสตูล วัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาระบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพสำหรับสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลควบคุมสตอ อำเภอโคน จังหวัดสตูล โดยทำการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการลงทะเบียน และด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 257 คน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางและเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า

ด้านการประชาสัมพันธ์ พบร่วมปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต. ไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่มีแผนงานระยะเวลาที่ชัดเจนในการประชาสัมพันธ์และมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาลบ่อยครั้ง อบต. ไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบ การส่งหนังสือประชาสัมพันธ์ให้สมาชิก อบต. และผู้นำชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบ การประกาศช่วงเวลาชุมนุมของมาศวันศุกร์ทำให้ผู้สูงอายุมักลืมวันเวลา ด้านการลงทะเบียนพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการลงทะเบียนผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพบางคน ไม่อยู่ในพื้นที่จังหวัดไม่สามารถลงทะเบียนได้ บางคนไม่เข้าใจในระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการลงทะเบียน ไม่ทราบขั้นตอน วิธีการและช่วงระยะเวลาในการลงทะเบียน ไม่มีการแจ้งการรับลงทะเบียนในรอบปีลักษณะเดียวกันในการลงทะเบียนผู้สูงอายุลืมทำให้ไม่ได้ลงทะเบียนซึ่งนำไปสู่การเสียสิทธิ และด้านการจ่ายเบี้ยยังชีพ พบร่วมว่า การจ่ายเบี้ยยังชีพ เป็นเงินสดล่วงๆ ไม่มีปัญหาผู้รับเบี้ยยังชีพไม่มารับตามกำหนด อาจเป็นเพราะเจ็บป่วยหรือไม่อยู่ในพื้นที่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพไม่เพียงพอต่อการให้บริการ การเบิกจ่ายเงินในแต่ละเดือนจำนวนเงินสดที่เป็นจำนวนมากอาจเกิดอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ และการมองอนาคตให้บุคคลอื่นรับแทน บางครั้งเบี้ยยังชีพไม่ถึงมือผู้สูงอายุ สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาระบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพสำหรับสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านการประชาสัมพันธ์เห็นว่าควรมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการประชาสัมพันธ์โดยตรง จัดทำแผ่นพับแจกจ่ายเพื่อให้ทราบขั้นตอนต่าง ๆ จัดทำแผนงานที่ชัดเจนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ Facebook ฯ กันอีก 1 ช่องทาง ด้านการลงทะเบียน ให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อประสานกับญาติพี่น้องของผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ

ให้ช่วยตามหรือแจ้งให้มาลงทะเบียน ทำการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้ผู้สูงอายุที่เข้าหลักเกณฑ์ได้รับทราบและก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่จะต้องจัดทำหนังสือ แจ้งเรียนให้ผู้สูงอายุที่เข้าหลักเกณฑ์ ได้รับทราบระยะเวลา ขั้นตอนและวิธีการลงทะเบียน ไว้ล่วงหน้า และด้านการจ่ายเบี้ยยังชีพ ความมีการเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพเพื่อให้สอดคล้อง กับสภาพทางเศรษฐกิจปัจจุบัน กำหนดการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในพื้นที่ทุกหมู่บ้านพร้อม ๆ กัน โดยกำหนดวันเวลา สถานที่ในการรับเบี้ยยังชีพอย่างชัดเจน

สุพรรณฯ จังหวัด (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อโครงการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา วัตถุประสงค์ของ การศึกษา เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อโครงการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบล บางเล่า อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา และศึกษาปัญหาอุปสรรคที่มีเกิดขึ้นในโครงการ เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมความคิดเห็นต่อโครงการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุใน องค์การบริหารส่วนตำบลบางเล่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำแนกได้ดังนี้ 1) ด้านบริบทและ สภาวะแวดล้อมของโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) ด้านการดำเนินงาน โครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิตของโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหา อุปสรรคต่อโครงการ เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ มีดังนี้ 1) ไม่มีyanพานะในการเดินทางไปติดต่อราชการที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล 2) ในบางเดือนผู้สูงอายุได้รับการจัดสรรล่าช้า เนื่องจากปัญหาด้านการจัดสรร งบประมาณ 3) มีปัญหาทางด้านสุขภาพร่างกาย ทำให้เดินทางไปติดต่อราชการที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลไม่สะดวก สำหรับข้อเสนอแนะ โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คือ 1) ต้องการให้เพิ่มเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุปีน้อยอย่างน้อยคนละ 1,000 บาท 2) ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาเจ้าหน้าที่ มีการจัดตรวจสอบสุขภาพประจำปีหรือประจำเดือนให้แก่ผู้สูงอายุ 3) ความมีการประชาสัมพันธ์และ ให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง 4) ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาเจ้าหน้าที่ ในการออกให้คำแนะนำแก่ผู้สูงอายุตามบ้านอย่างสม่ำเสมอ

ปราชาติ ศรียะคำ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาและ

อุปสรรคของผู้สูงอายุที่มีต่อคุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี (2) ความพึงพอใจคุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี และ (3) แนวทางการพัฒนาตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในคุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี ระเบียบวิธีวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล 4 ด้าน คือ (1) ด้านการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสาร (2) ด้านขั้นตอนการให้บริการ (3) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และ (4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ค่า F-test ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาและอุปสรรคในคุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ฯ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.32) โดยด้านการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารเป็นปัญหาและอุปสรรคหลักของการให้บริการ เมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุ ระดับการศึกษา อชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในคุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพ ฯ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.89) ในด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเป็นด้านที่ผู้สูงอายุพอใจมากที่สุด เมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ผู้สูงอายุที่มีความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ฯ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.60) โดยให้ความสำคัญด้านการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารมากที่สุด เมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ ระดับการศึกษา อชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะและแนวทางการให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการต่อไป คือ (1) ความมีการบริการแจ้งรายชื่อสำหรับผู้ที่จะได้รับเบี้ยยังชีพในปีต่อไป (2) ความมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับขั้นตอนการขอรับเบี้ยยังชีพแก่กลุ่มผู้สูงอายุในทุกชุมชน และ (3) ความมีการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้รับเงินเบี้ยยังชีพ เช่น จ่ายเป็นเงินสดให้กับผู้สูงอายุหรือมีจุดบริการ ใกล้บ้าน ปรับปรุงสถานที่

บริการให้กัวงขวางรองรับผู้สูงอายุได้มากขึ้น (4) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนดและประกาศแจ้งให้ผู้รับบริการรับทราบอย่างทั่วถึง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัย โดยมีรายละเอียดในหัวข้อ ดังนี้

1. วิธีการวิจัย
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล
6. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล
7. การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้านการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposeful selection) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

คัดเลือกจากผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ จำนวน 8 คน โดยเป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพมาไม่น้อยกว่า 5 ปี เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในด้านนโยบายและแผนงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และด้านการประเมินและติดตามผล

2. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน

คัดเลือกจากเจ้าหน้าที่ จำนวน 2 คน โดยเป็นเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในด้านนโยบายและแผนงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และด้านการประเมินและติดตามผล

3. ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง

คัดเลือกจากผู้บริหาร จำนวน 2 คน โดยเป็นผู้บริหารที่กำกับดูแลนโยบายและเป็นเจ้าหน้าที่ทั่งประมวลขององค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในด้านนโยบายและแผนงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และด้านการประเมินและติดตามผล ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น จะพิจารณารวมถึงการยินยอม สมัครใจและสะดวกในการให้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคลเป็นความลับ จะเปิดเผยได้เฉพาะในส่วนที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลของบุคคลต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับอนุญาตจากบุคคลผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

2. การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ทุกเมื่อโดยการปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ และสามารถถอนตัวออกจาก項目เป็นผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้ทุกเมื่อ โดยการปฏิเสธหรือถอนตัวของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะไม่มีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ใด ๆ ที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะพึงได้รับ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured interview form) โดยนำมาใช้ในการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล โดยการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ และจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน

ตอนที่ 2 แนวคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวงทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านนโยบายและแผน

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

ชุดที่ 2 สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภាយณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับ

การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แนวคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กร
บริหารส่วนตำบลลวดหลวงทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านนโยบายและแผน

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

ชุดที่ 3 สำหรับผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภាយณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับ

การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แนวคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กร
บริหารส่วนตำบลลวดหลวงทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านนโยบายและแผน

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหาร
ส่วนตำบลลวดหลวง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายและแผน ด้าน
การประชาสัมพันธ์ ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ และด้านการประเมินและติดตามผล นำประเด็นการ
สัมภាយณ์เชิงลึกเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องด้านเนื้อหาลักษณะของข้อ
คำถาม แก้ไขปรับปรุงเครื่องมือแล้วจัดทำเป็นแบบสัมภាយณ์ฉบับสมบูรณ์

ภายหลังปรับข้อคำถามตามข้อเสนอแนะตามที่อาจารย์ที่ปรึกษานำผู้วิจัยนำแบบ
สัมภាយณ์ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน
จากวิทยาลัยการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่

1. ดร. เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร. ราชภัฏ จันทร์น้อย อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร. อุษณากร ทาวรอมย์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของภาษา และความเหมาะสมของรูปแบบแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้นทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากผลการทดลองใช้แบบสัมภาษณ์และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ลักษณะ ได้แก่

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากกลุ่มนักศึกษาให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 30 นาทีต่อคน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview form) ที่กำหนดเป็นประเด็น

การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้นำมาตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลให้ครบถ้วนทั้งด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของข้อมูล ดังนี้

1. การยืนยันความถูกต้องของข้อมูล (Member checking) โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จดบันทึกอย่างละเอียดและอธิบายอย่างชัดเจนและนำกลับไปให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยืนยันความถูกต้องของข้อมูล พิจารณาข้อมูลเป็นจริงตรงกับความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์หรือไม่
2. ตรวจสอบความไว้วางใจได้ของข้อมูล (Dependability) โดยการนำข้อมูลไปตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อยืนยันความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลในการศึกษามีลักษณะเชิงคุณภาพ (Qualitative) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปมาอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของข้อมูลที่ได้

2. นำข้อมูลที่ได้จากประเด็นคำถามมากำหนดเป็นประเด็นสำคัญพร้อมทั้งการนำข้อความหรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกข้อมูล

3. นำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาจัดรวมไว้ในกลุ่มเดียวกัน โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความหรือทุกประโยค แล้วจึงหาความเชื่อมโยงในรายการประเด็นการสัมภาษณ์ ทั้ง 4 ด้านตามที่กำหนดไว้

4. ใช้การเจ็บบรรยายลิงที่ค้นพบอย่างละเอียดและชัดเจน โดยจะไม่มีการนำทฤษฎีไปควบคุมปรากฏ เพื่อสรุปผลการวิจัยและเพื่อกำหนดการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่เหมาะสมและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยนำข้อสรุปที่ได้รับจากการศึกษามาอภิปรายผลให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ จำนวน 8 คน ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน จำนวน 2 คน และผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง จำนวน 2 คน อยู่ในเขตตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนโยบายและแผนงาน
2. ด้านการประชาสัมพันธ์
3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ
4. ด้านการประเมินและติดตามผล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ประกอบด้วย เพศชาย สถานภาพ ระดับการศึกษา อารชีพ ระยะเวลาที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ และจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน และข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย เพศชาย สถานภาพ ระดับการศึกษา อารชีพ ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง สามารถวิเคราะห์ผลการวิจัยในรูปแบบของตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี								
ลำดับ	เพศ	อายุ (ปี)	สถานภาพ	ระดับ การศึกษา	อาชีพ	ระยะเวลาที่ ได้รับเงิน เบี้ยยังชีพ	จำนวนเงิน ที่ได้รับต่อ ^{เดือน}	
1.	หญิง	84	ห่างร้าง	ม. 3	ไม่ได้ทำงาน	13	800	
2.	หญิง	81	หม้าย	ป. 4	ค้าขาย	11	800	
3.	หญิง	84	โสด	ป. 4	ไม่ได้ทำงาน	13	800	
4.	หญิง	72	หม้าย	ป. 4	ทำงานในบ้าน	11	700	
5.	ชาย	81	โสด	ป. 3	ไม่ได้ทำงาน	11	800	
6.	ชาย	72	หม้าย	ม. 3	ขายไก่เค็ม	11	700	
7.	หญิง	70	หม้าย	ป. 4	ไม่ได้ทำงาน	10	700	
8.	ชาย	68	สมรส	ป. 4	รับจำนำทั่วไป	8	600	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นเพศชายจำนวน 3 คน และเป็นเพศหญิงจำนวน 5 คน ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 72-84 ปี มีสถานภาพหม้ายมากที่สุด รองลงมาคือโสด ระดับการศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 และรองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุไม่ได้ทำงาน รองลงมาคือ การทำอาชีพค้าขาย ระยะเวลาที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ส่วนใหญ่นักกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวนเงินเฉลี่ยที่ได้เงินเบี้ยยังชีพต่อเดือน คือ 800 บาท รายได้หลักของผู้สูงอายุส่วนใหญ่มาจากเงินเบี้ยยังชีพและบุตรหลานให้เป็นหลัก ส่วนใหญ่พกอาศัยอยู่กับครอบครัว

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลลัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี								
ลำดับ	เพศ	อายุ (ปี)	สถานภาพ	ระดับ การศึกษา	อาชีพ	ตำแหน่ง (ปี)	อัตรา ^{เงินเดือน (บาท)}	ระยะเวลา การดำรง ตำแหน่ง (ปี)
1.	ชาย	36	โสด	ป. ตรี	ข้าราชการ พนักงาน ประจำ	นักพัฒนา ^{ชุมชน ผู้ช่วย เจ้า พนักงาน จัดเก็บ รายได้}	22,000	9
2.	หญิง	28	โสด	ป. ตรี	พนักงาน ประจำ	ผู้ช่วย เจ้า พนักงาน จัดเก็บ รายได้	14,500	7
3.	หญิง	53	สมรส	ป. โท	ข้าราชการ การเมือง	ปลัด ^{องค์กร บริหาร ส่วน ตำบล}	33,250	22
4.	ชาย	73	สมรส	มศ. 4	ข้าราชการ การเมือง	นายก ^{องค์กร บริหาร ส่วน ตำบล}	23,900	6

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลลัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นเพศชาย 2 คน และเป็นเพศหญิง 2 คน อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 28-73 ปี มีสถานภาพโสดและสมรส จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือระดับปริญญาโท และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการประจำ รายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แนวคิดความเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

การดำเนินงาน

1. ด้านนโยบายและแผนงาน

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงตามเวลาที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ชอบอ่านงานให้กับสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลและลูกหลานมารับเงิน صدقแทนตน และนำเงินเบี้ยยังชีพไปให้ที่บ้าน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ก็ไอ้นี (ส.อบต.) มันเอามาให้ทุกที่ ตรงเวลาทุกเดือน ไอ้นีเอามาให้ถึงบ้าน ก็ไอ้นีเขา ตามว่าให้หนูเอามาให้ใหม่ เอ้อได้กีดี อยู่บ้านเราเก็บทำงาน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ทุกครั้งที่ออกก็ได้ตรง” (ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ลูกชายไปรับแทน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลล้วนมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุทุกปี โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสงกรานต์ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรม และบางคนไม่เข้าร่วมกิจกรรม บางคนก็บอกว่าไม่เคยไปร่วมกิจกรรม รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ก็มีบ้าง ไม่ใช่ไม่เคยมี ก็มีช่วงสงกรานต์เขาเก็บทำให้ทุกปี และก็มีของแจกให้ทุกปีที่ อบต. นะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ก็มีบ้าง ไม่ใช่ไม่เคยมี ก็มีช่วงสงกรานต์” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“เขาเก็บจัดกันทุกปี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“มีนะ แต่นั้นไม่ได้ไปนะ นั้นมีเด็ก” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุทุกปีโดยนักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการเป็นผู้จัดทำ ไม่ว่าจะเป็นฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ฐานข้อมูลผู้พิการ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“มีครับทำทุกปี ผมทำเอง ฐานผู้สูงอายุ ฐานผู้พิการ ต้องทำเองครับ เพราะมันอยู่ใน LPA อยู่แล้ว ที่ต้องทำข้อมูล” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ทำดี นัด (นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ) เป็นคนทำ” (ผู้บริหาร คนที่ 11, ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“หนูไม่แน่ใจว่าทำในระบบใหม่ รู้แต่ว่าทำในคอมนะ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษา พบร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุทุกปี และมีการปรับปรุงข้อมูลในระบบสารสนเทศทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“แผนงานเคยทำครับ แต่ปีที่ผ่านมาไม่ได้ทำ แต่ก่อนจะทำร่วมกับพากชุมรมครับ ทำแล้วก็มีกิจกรรมอะไรเราไป แผนงานต้องรายงานจังหวัดด้วยครับ แผนผู้สูงอายุ แผนผู้พิการ แต่ปีเราจะมีกิจกรรมอะไรอย่างนี้ ต้องมีแผนส่ง พกหลังมาเข้าไม่ถูกตรวจสอบเราก็เฉย ๆ ไป แต่มีข้อมูลอยู่ที่เราปรับปรุงในระบบแค่นั้นละครับ เขาเรียกว่าอะไรนะ ปรับปรุงในเครื่อง ก็เคยทำอยู่แล้ว”
(เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ปี 61 เราเก็บโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมผู้สูงอายุ แล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเราก็จะให้แบบประเมินอุดหนุน” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีอะไรเรียกผู้สูงอายุมาประสานในเรื่องของงานต่าง ๆ ที่จัดกิจกรรมนะ มาร่วมกันจัดกันทำ” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษา พบร่วมกับผู้สูงอายุส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุจากองค์การบริหารส่วนตำบลล้วนๆ ผ่านทางเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลล้วนๆ สามารถสื่อสารองค์การบริหารส่วนตำบลล้วนๆ ดำเนิน และผู้ใหญ่บ้าน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ส่วนมากก็จะเป็นเจ้าหน้าที่ อบต. นานาอาชีพ สามัชิกก็นานอก ส่วนมากกำนั้นไม่ได้คุยเรื่องนี้” (ผู้สูงอายุ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ผู้ใหญ่บ้านเขาที่ประกาศนะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“จากเจ้าหน้าที่วัดหลวง” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบร่วมกับผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลล้วนๆ มีช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับเงินเบี้ยยังชีพ ผ่านทางใดบ้าง และผู้สูงอายุบางท่านก็รับรู้ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านทางเจ้าหน้าที่ และสามัชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“อบต. กับเราไม่ได้คุยกัน จะคุยกับໄอี้นี (ส.อบต.) ก็มีธุระคุยกันนิด ๆ หน่อย ๆ ถ้าໄอี้นีมาเรียกคุยด้วยก็คุย ออยู่แต่ในบ้าน หี ๆ ๆ บอกตรง ๆ เลยนะอยู่แต่ในบ้านจริง ๆ ก็แค่นี้แค่นี้”
(ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ผ่านจงกล” (ส.อบต.) (ผู้สูงอายุ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“จากเจ้าหน้าที่วัดหลวง” (ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่รู้เลย เขาบอกอะไร ก็อ่อ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวงมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ การประชาสัมพันธ์เงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือ นักพัฒนาชุมชน ปฏิบัติการและมีเจ้าหน้าที่ธุรการช่วยประชาสัมพันธ์ให้ออกทางหนึ่ง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ก้มีนักพัฒนาชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบ และก็ประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เรื่องการเบิกจ่าย เรื่องการเขียนทะเบียนผู้สูงอายุและก็ผ่านทางผู้ใหญ่บ้านอีกทางหนึ่ง” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีครับธุรการช่วยประชาสัมพันธ์ให้” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีคิด กินดอง (นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ) ทำอยู่” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษา พบร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านทางอินเตอร์เน็ต เช่น Facebook ขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง Line กลุ่มสมาชิก Line ผู้ใหญ่บ้าน และมีการแจกหนังสือประชาสัมพันธ์ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ก้มีทางเฟสบุ๊ค แล้วก็ไลน์ แล้วก็แจกหนังสือ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีลงเฟส อบต. ลงไลน์สมาชิก ไลน์ผู้ใหญ่บ้าน ลงเฟสพากชาวบ้านนะครับ”
(เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ผ่านทางเจ้าหน้าที่ มีหนังสือให้นายกเซ็นทราบ ประชาสัมพันธ์ออกไป เจ้าหน้าที่ของ
เราบ้าง ผู้ใหญ่บ้าน กำนั้น ผ่านไป” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

จากการศึกษา พบร่วมกับผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้เดินทางมารับเงินเบี้ยยังชีพด้วยตนเอง
มีการมอบอำนาจให้กับสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลสวัสดิ์หลวง มารับเงินเบี้ยยังชีพแทนตน
และมอบอำนาจให้กับลูกหลานมารับเงินเบี้ยยังชีพแทนตน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของ
ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“เคยไปเองเมื่อก่อน ปัจจุบันนี้ก็ไม่ได้ไป สมาชิก อบต.เอามาให้” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3,
สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ลูกชายไปรับแทน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ใจนีเอามาให้” (ผู้สูงอายุ คนที่ 7, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“งอก (ส.อบต.) เอามาให้ทุกเดือน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบร่วมกับผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงทุกเดือน ตามวันเวลาที่
องค์กรบริหารส่วนตำบลสวัสดิ์หลวงประกาศ และจะทำการจ่ายเงินในวันศุกร์แรกของเดือน
เพื่อให้ตรงกับวันที่ผู้สูงอายุมาประชุม รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงิน
เบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ตรงเวลาทุกเดือน ไม่เคยพลาด เป็น ๆ ไม่ขอเข้าก่ออาสาฝากเด็กไว้” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4,
สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“เขาจะบอกเกี่ยวกับวัน วันที่เท่าไหร่ ๆ นะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์
2561)

“ตรงทุกเดือน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ก็เข้าแจกศุกร์แรกของเดือนไม่ใช่หรือ ไปรับศุกร์แรกของเดือน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 6,
สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีการทำภาระเบิกจ่ายรายเดือน เริ่มตั้งแต่
ตรวจสอบคุณสมบัติ ยอดจำนวนประชากรที่มีสิทธิ โควต้า ได้รับเบี้ยยังชีพเป็นเงินสดหรือโอนเข้า
บัญชี แล้วสรุปยอดเงิน ทำภาระ ทำบันทึก เสนอผู้บังคับบัญชาลงนาม เตรียมเบิกเงิน และนับเงิน
รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหาร
ส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ตั้งแต่ได้ตรวจสอบคุณสมบัติ ยอดเงิน เช็คจำนวนประชากรที่มีสิทธินะครับ โกรับเบี้ยยัง
ชีพแบบเงินสด โอนเข้าบัญชีแต่ละเดือนจะมีการเปลี่ยนตลอด ก็ต้องคงอยู่ครับ แล้วสรุปเงินเพื่อทำ

ยอด สรุปตัวเลขครับ ทำภารกิจทำบันทึกและกีฬาเสนอผู้บังคับบัญชาเช่นต์ เตรียมเบิกเงิน นับแบงค์”
(เจ้าหน้าที่ คณที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“บ้านตอนที่หนึ่งคือนักพัฒนาชุมชนจัดทำรายชื่อผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ สรุปเสนอว่าใครมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเท่าไหร่ ผ่านทางหัวหน้าสำนัก หัวหน้าสำนักก็เสนอทางนาย โดยผ่านปลัดเพื่ออ่อนนุมติ หลังจากที่นายกเชื่อนอนุมติเบิกจ่ายแล้วก็ คลังก็จะทำหน้าที่เบิกจ่ายคลังก็เบิกจ่าย และก็มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับเงิน และก็คณะกรรมการนำเงินจ่ายเบี้ยยังชีพ ถ้ามีข้อตอนแบบนี้”
(ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก็มีผู้สนับสนุนผ่านทางเจ้าหน้าที่ของเรา เพราะว่าเขาเก็บถึงเดือนจ่าย เราก็ให้เจ้าหน้าที่เราทำภารกิจ” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“คือทางนักพัฒนาชุมชนเป็นคนทำเพื่อขอเบิก” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สมภพยณี, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษาพบว่า มีการเตรียมเงินสดเพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพหลายขั้นตอน ก่อนจ่ายเงินเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานต้องเดินทางไปเบิกเงินที่ธนาคารก่อน 1 วัน แล้วนำเงินที่ได้ มาจากการเบิกมานับจำนวนคนแต่ละหนู และมีรายชื่อติดที่จำนวนเงิน เพื่อให้ตรงกับชื่อผู้รับรายละเอียดข้อมูลการให้สัมภารณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหาร ส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ก็ต้องเก็บเข้าเซฟนะครับ เวลาเราบิกเงินล่วงหน้า 1 วัน เย็บเงิน ตรวจสอบจำนวนเงินว่าถูกต้อง ใหม่กับเงินสดและโอนเข้าบัญชี และถ้าหากว่าถูกต้องแล้วก็เอาเงินเข้าเซฟ วันรุ่งขึ้นก็ทำการแจก เหลือจากการแจกแรกเราก็เอาเข้าเซฟเสริ๊ง ให้มีคิดเรียบร้อย” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“เงินสดที่เบิกจากธนาคารมา เจ้าหน้าที่ก็มาจัดเป็นหมวดหมู่และมีรายชื่อติดที่เงิน ที่มีอยู่ให้เข้า ชื่อกับจำนวนเงินต้องให้ครบ” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“เบิกเงินแล้วก็จ่ายตามตารางที่เรามอบที่เราจ่ายให้ ถึงเวลาเจ้าหน้าที่ก้มนับเงิน เสร็จแล้วเจ้าหน้าที่จ่ายเงินก็เอาไปจ่าย” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก่อนจ่ายไปถอนก่อน 1 วัน แล้วก็ต้องมาร่วมรวมนับจำนวนคนแต่ละหมู่”
(เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

จากการศึกษาพบว่า มีเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง มาเยี่ยมผู้สูงอายุ ถึงที่บ้าน แต่นาน ๆ ถึงจะมาเยี่ยม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ติดภาระงานค้างอื่น ๆ หรือบางครั้งผู้สูงอายุ

บางท่านก็ไม่อยู่บ้าน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“มาบ้าง แต่นาน ๆ เขาเกิดอะไรขึ้น” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“นัดแนะมีแต่คนรักบอกร่อง เมื่อก่อนเจอกันทุกวัน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ก้มเขาก้มมาประจำอยู่เรื่อย” (ผู้สูงอายุ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“กีไปเจอกีคุยกัน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวงไม่มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สอบถามเกี่ยวกับเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มีค่า ยายเดินทางมาเอง ไม่มีเจ้าหน้าที่ออกໄປ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มีค่า ยายมีลูก 3 คน จบปริญญาหมด ทำงานที่กรุงเทพฯ อยู่กับหลาน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี วัน ๆ พันไม่ได้ไปไหน ออยตตลอด” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี แล้วเราที่ไม่ต้องการให้เขามาอยู่กับเรา” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมีการติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ในกรณีที่ผู้สูงอายุไม่สบาย เข้าโรงพยาบาล ไม่สามารถเดินทางมารับเงินเบี้ยยังชีพได้ด้วยตนเอง แต่อาจจะซื้อกว่าคนอื่น ประมาณ 2-3 วัน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ทุกเดือนเราจะมีติดตามอยู่แล้วนะ กรณีบางคนเข้าโรงพยาบาลมาช้า เราจะบริการจัดส่งให้ แต่อาจจะซื้อกว่าคนอื่นเขา วัน สองวัน ครับ ก็คือติดตามว่าทำใหม่ถึงยังไม่มารับ เพราะอะไร และก็จัดส่งให้เป็นรายกรณีໄປ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มี ๆ อย่างหนึ้นถ้าเกิดรู้จักกัน ก็จะบอกว่าไปรับเงินหรือยัง” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล วัดหลวง มีการติดตามผู้สูงอายุให้มาลงทะเบียนในช่วงเดือนพฤษภาคม และการลงพื้นที่ทุกครั้ง ในแต่ละเดือนเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลก็จะนำข้าวของเครื่องใช้ที่จำเป็นมอบให้กับ

ผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการดำรงชีวิต เพราะผู้สูงอายุบางท่านก็อยู่เพียงลำพัง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วน ตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“เขาก็มีนะ เขายังแบบติดตามอยู่ ช่วงที่ว่าทุกคนต้องมาลงทะเบียนยืนยันตัวตน ในเดือน พฤษภาคม เนื่องจากมีสิทธิรับเงินต่อไป เขายังมีการติดตามอยู่” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ที่เราไปแจกของทุกดีอนแต่ละหมู่ก็เข้าข่าย คือการไปรับรู้ กรมปัจมุหาน่าให้ฟัง”
(เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มี ก็อย่างก่อส คนที่เจ็บป่วยหรือบ้านคนที่จน ๆ อายุ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

ปัญหาและอุปสรรค

1. ด้านนโยบายและแผนงาน

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการรับเงินเบี้ยยังชีพตรงตามที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มีปัญหาเลย เขาดีอกเจ้าหน้าที่” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง และผู้สูงอายุส่วนใหญ่ก็ไม่สนใจหรือเข้าร่วมกิจกรรม รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่รู้สิ ถ้าฉันไปไหว ฉันก็ไป” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“มันก็ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำ ฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ส่วนผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล พนบปัญหาและอุปสรรคของฐานข้อมูล กือ ข้อมูลไม่นิ่งแล้วข้อมูลก็ขาดความต่อเนื่อง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มีครับ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ที่เจอตอนนี้ มันไม่นิ่งนะ ข้อมูลมันไม่นิ่ง แล้วก็ขาดความต่อเนื่อง” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ คือ “ไม่มีลูกน้องคอยช่วยงาน ส่วนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบปัญหาและอุปสรรค คือ การจัดกิจกรรมขาดความร่วมมือบางกิจกรรมจากผู้สูงอายุ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“หนึ่งไม่มีลูกน้องคอยช่วยครับ งานมันเยอะครับ ไม่ได้ทำเฉพาะ ไอ้ตรงแผนผู้สูงอายุ อย่างเดียว มีงานอื่นอีกด้วย งานที่ได้รับมอบหมาย” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“เท่าที่คุณจะนั่งผู้สูงอายุเขาก็มีความเข้มแข็งของขาอยู่ แต่ที่นี่ส่วนหนึ่งจะเป็นปัญหาของ การจัดกิจกรรม ก็คือขาดความร่วมมือ เพราะว่าเขาจะต้องมีแก่นนำของขาอยู่ ขาดความร่วมมือ บางกิจกรรมอะนะ” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการรับทราบข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่เห็นมีเลย” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มีปัญหาอะ ไรหรอก” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี ก็ได้รับตลอด” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคซึ่งทางการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการรับเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ รายละเอียด ข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มีนะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 3, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพนักงานและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ เป็นไปอย่างดี คือ เสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวไม่มี รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“มีครับเสียงตามสายเราไม่มี” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพนักงานและอุปสรรคช่องทางการประชาสัมพันธ์ เป็นไปอย่างดี คือ หนังสือประชาสัมพันธ์ออกล่าช้า สัญญาณอินเตอร์เน็ต ไม่เสถียร รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ปัญหามี บางทีหนังสือออกไม่ทัน” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“อินเตอร์เน็ตไม่ค่อยดีครับ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการมารับเงินเบี้ยยังชีพด้วยตนเอง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“สำหรับผมไม่มีปัญหา แต่คนอื่นผมไม่รู้” (ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี แป๊บเดียวเขาก็กลับ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มีปัญหา” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการได้รับเงินเบี้ยยังชีพของแต่ละเดือน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มีค่ะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 3, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพนักงานและอุปสรรคในการทำภารกิจ คือ ไม่มีบุคลากรช่วยงาน ส่วนผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลพนักงานและอุปสรรค คือ ขาดการประสานงานระหว่างนักพัฒนาชุมชนกับกองกลาง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ก็ขาดบุคลากรอย่างชั่วขณะครับ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีบางครั้งก็คือ ขาดการประสานระหว่างนักพัฒนาและทางกองคลัง บางครั้งก็จะมีปัญหา ที่ว่าวันเวลาจะ ไรอย่างนี้ ที่ว่าอยู่บ้าง ไม่อยู่บ้างอะเนอะ ฯ ฯ” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพบปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมเงินสด คือ เสียเวลาในการเย็บรายชื่อติดกับจำนวนเงิน และใช้เวลาตรวจสอบหลายชั่วโมง หรือบางครั้ง รถยนต์ขององค์กรบริหารส่วนตำบลไม่ว่าง ก็เสียเวลาในการเบิกเงินที่ธนาคาร รายละเอียดข้อมูล การให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็น ดังนี้

“เวลาไปเบิกเสียเวลา ในการแม่ค้าด้วยนะครับ ตรวจสอบต้องใช้เวลาค่อนข้างเยอะหลาย ชั่วโมงอยู่ แต่เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์ เราเกื้อโภคทรัพย์” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีบางวันที่ไปเบิกก็ไม่มีรถ ก็ต้องรอ ถ้าช้าคนเมิกมานับ ๆ ไม่ทัน คนแม่ค้าแม่ค้าไม่ทัน” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ในการ มาเยี่ยมผู้สูงอายุ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็น ดังนี้

“ขายไม่ค่อยมีปัญหากับเขาหรอก” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 3, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับเงินเบี้ยยังชีพ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มีค่ะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 3, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพบปัญหาและอุปสรรคในการประเมินและ ติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ คือ เจ้าหน้าที่ไปหาที่บ้านไม่เจอ หรือบางครั้งเจ้าหน้าที่ติดภารกิจ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วน ตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ก็มีนะครับ บางที่เราไปแล้วไม่อยู่ ไม่เจอ และบางที่เราเก็บการกิจยะห์ บางที่เราเก็บไม่ได้ไป ส่ง เนี่ยจะเป็นปัญหา อย่างไประวันนี้แต่ติดงานตัวนั้นตัวนี้ เราเก็บไม่ได้ไป” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพบปัญหาและอุปสรรคในการติดตามผู้สูงอายุ คือ ผู้สูงอายุบอยากรู้สึกเพิ่ม ผู้สูงอายุบางคนอยู่คนเดียวขาดการติดตาม ส่วนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พนปัญหาและอุปสรรค คือ การติดตามผู้สูงอายุ บางคนไม่ได้อยู่ในพื้นที่ถ้ำมาลงทะเบียนไม่ทันก็จะเสียสิทธิไป รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“มีหลายอย่าง เขาเก็บยากได้ตั้งกี่พื้น เมื่อไหร่จะจ่ายตังก์พื้น มีโครงการมีงบอะไร จะมาช่วยเหลือไหม” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มี เพราะบางหลังเราเก็บไม่รู้ถ้าเขาไม่แจ้งเรา บางคนที่อยู่ตัวคนเดียว เขายังจะไม่ค่อยรู้ เพราะไม่มีครอบครอง” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“บางครั้งถ้าผู้สูงอายุอยู่ต่างพื้นที่ มันจะยากตรงที่เขาจะมาลงทะเบียนไม่ทัน ซึ่งเราต้องอำนวยความสะดวกต้องตามเขาอยู่ถ้าหากว่าเขามาไม่ทันนะ เขาจะขาดสิทธิตรงนี้ไป ต้องประชาสัมพันธ์หน่อย แต่เนี่น ๆ อะ รออย่างนี้” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

แนวทางการดำเนินงาน

1. ด้านนโยบายและแผนงาน

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพรายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ก็ไม่รู้จะพัฒนาอะไร ก็เท่านี้แล้วจะไปขออะไรให้เขามาช่วย” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ให้ได้เงินແຍະ ๆ อะ ไรก็ได้ที่ง่ายนัhe” (ผู้สูงอายุ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่ค่อยอะไรหรอก ยังไงก็ได้” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่รู้เลย เพราะเราไม่ได้ไปรับเอง” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“แล้วแต่เขาจะจัดยังไง” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานการจัดกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลลดหลوภัย รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“คงไม่แล้ว แปดสิบกว่าแล้วนะ กีไม้รู้จะจัดกิจกรรมอะไรอันนะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่รู้สิ เราไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“แล้วแต่เขาจะทำอะไรมีปล่อยเขาไป” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ก้อหากให้ได้เยอะ ๆ คนแก่ความคิดไม่ค่อยมีแล้ว” (ผู้สูงอายุ คนที่ 6, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่มีแนวทางการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ส่วนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุให้เป็นปัจจุบัน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ยังคิดไม่ออกรับ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก็จะต้องกำชับเจ้าหน้าที่ให้ทำฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อจะเป็นประโยชน์ในองค์กร แยกอายุ แยกอะไร เขาที่ทำอยู่แล้ว” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนงานโครงการ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างให้มีลูกน้องคอยช่วยงาน ส่วนผู้บริหารก้อหากให้มีการประชาสัมพันธ์ ประชุมชี้แจง และขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ และต้องเป็นแนวทางที่ผู้สูงอายุยอมรับได้ รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“อยากรู้เมลูกน้องมาช่วยครับ เพราะงานมันหนักกว้างเกินไป จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็กเยาวชน เด็กแรกเกิด อะไรมีกระบวนการเตเล不克ับ เงินกู้คืนพิการ ทำบัตรคนพิการ คนด้อยโอกาส ปลูกบ้านผู้อยากรักษา” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีการประชาสัมพันธ์ ประชุม ชี้แจงเข้าใจถึงหลักการและเหตุผล และขอความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมของผู้สูงอายุ” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“คือว่าการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุน้อยากให้เป็นแนวทางที่สามารถผู้สูงอายุยอมรับ ก็ได้มีการช่วยเหลือเป็นแนวทางนั้น มีกิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานการรับทราบข้อมูล ข่าวสารขององค์การส่วนตำบลลวดหลวง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ที่ทำอยู่แล้วก็เด็ก เจ้าหน้าที่ขาดทุกคน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ก็ไม่รู้จะพัฒนาอะไร” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“อายุเท่านี้แล้ว เราเก็บไม่มีความคิด” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่ต้องถามเลย เพราะเรารอยู่บ้านดูแลลูกหลาน” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานช่องทางการประชาสัมพันธ์ ขององค์การส่วนตำบลลวดหลวง รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ดีแล้วค่ะ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มีแล้ว อายุเท่านี้แล้ว เราไม่มีแนวทางที่จะให้เข้าแล้วนะเราเก็บอยู่แบบสบาย ๆ ”

(ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี คนอื่นเขาเก็บบ่นอย่างโน้นอย่างนี้ ฉันไม่รับรู้อะไรมั๊” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่ต้องหราอ” (ผู้สูงอายุ คนที่ 5, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างให้มีเสียงตามสาย หรืออหอกระจายข่าว ส่วนผู้บริหารอย่างให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางผู้นำชุมชนและมีหนังสือ แจ้งในที่ประชุมให้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กรบริหารส่วนตำบล รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“อย่างให้มีเสียงตามสายครับ จะได้สะควรคล่องตัว รวดเร็วประชาสัมพันธ์ เร็วทั่วถึง ประชาชนได้รับข้อมูลที่รวดเร็วครับ เวลาไม่อีไร แต่ติดด้วยงบประมาณอะไรมาก ๆ หลาย ๆ อย่างครับ อย่างนี้คือปัญหาและอุปสรรคครับ” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“คือเครื่องกระจายเสียง เพราะคล่องตัว ลืมอื่นเขามีกันของเรามีไม่มี” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก็คือให้พัฒนาโดยผ่านทางผู้นำชุมชนและกีฬาที่ผู้สูงอายุทำกิจกรรมยากให้เข้าไปร่วมประชาสัมพันธ์ด้วยว่าจะขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุแล้วนะ งานนี้เรามีแผนการที่จะทำกิจกรรมอะไรเกี่ยวกับผู้สูงอายุ งานนี้เรามีโครงการที่จะเบิกเงินผู้สูงอายุเมื่อไหร่ อ่ายนี้” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“มีหนังสือแจ้งในที่ประชุมให้รับทราบข้อมูลข่าวต่าง ๆ ของ อบต. แล้วมีหนังสือออกไปผ่านทางผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ เพื่อให้เขารับทราบข้อมูลผู้สูงอายุเรา呢นะ” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษา พบร้า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานช่องการประชาสัมพันธ์เบี้ยงชีพ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างให้มีเสียงตามสายหรือหอกระจาดข่าว และเป็นไปในทางที่ดี ส่วนผู้บริหารอย่างให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมอะไร ผ่านทางสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ไปไหนทางที่ดีนั้น ช่องทางก่อภารมีเสียงตามสายครับหรือไม่ก็รถกระจายเสียงครับ แต่มักคงเป็นไปได้ยาก” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก่อภารกให้เพิ่ม ไออุตรที่มีการกระจาดข่าว” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก็คือผ่านทางผู้ใหญ่ ผ่านทางสมาคมกำนัน Facebook กลุ่ม Line เพื่อให้เกิดประโยชน์ เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่ามีกิจกรรมอะไรก่อภารกให้ช่วย อบต. เราช่วยผู้สูงอายุผู้ด้อยโอกาสตรงนี้” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

จากการศึกษา พบร้า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานผู้สูงอายุที่มารับเงินเบี้ยยังชีพขององค์กรส่วนตำบล รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มีความรู้เรื่องตรงนี้เลย” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“อ้อ ไปรับเขาเก็บจ่ายให้ แบ๊บเขาเก็บมา” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานการรับเงินเบี้ยยังชีพ ขององค์การส่วนตำบลลวดลาย รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ดีอยู่แล้ว เขาบอกอะไรยกมา” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 3, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานการทำภารกิจ คือ อยากให้โอนเงินเข้าบัญชีทั้งหมด และต้องทำรายชื่อ ก่อนที่ จะเบิกจ่ายประมาณ 5 วัน เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมตัว รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ถ้าเปลี่ยนไปได้ก็ต้องรอภูมายตัวใหม่ออกมากจะเอาเข้าบัญชีทั้งหมดจะได้ทำทีเดียว จะได้ลดขั้นตอนในการทำงาน ตอนนี้เขาบังมีสิทธิเลือกอยู่แต่ละแห่งไม่เหมือนกัน เขายังไม่ได้บังคับ เดิมร้อยละครึ่ง อย่างของเราขายบังมีสิทธิเลือก คนหัวหม้อจะเราไปบังคับเข้าบัญชีทั้งหมดไม่ได้ เดียวโคนร้องเรียน” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก็อยากให้คนที่ทำหน้าที่เบิกจ่าย ให้เข้าทำรายชื่อก่อนที่จะเบิกจ่ายสักประมาณ 5 วัน เพื่อที่ว่าต่างฝ่ายต่างจะได้เตรียมตัวทัน” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานการเตรียมเงินสด คือ อยากให้โอนเงินเข้าบัญชีทั้งหมด และจ่ายให้หมด กะในวันเดียว รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การ บริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ก็อยากให้เป็นโอนเข้าบัญชีไปเลย ทั้งหมดครับการทำงานก็จะแบบทีเดียวครับ”
(เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“เขาเก็บทำดีอยู่แล้วนะ เขายังเตรียมเงินสดอะ รออย่างนี้ เพียงแต่ว่า แนวทางก็อยากให้เขา จ่ายให้หมดในวันเดียว” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“อยากให้โอนเข้าบัญชีไปเลย” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของ องค์การส่วนตำบลลวดลาย รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ก็เขาทำอยู่อย่างนี้มันก็ดีอยู่แล้ว” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, ผู้สูงอายุ คนที่ 3, ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพ ขององค์การส่วนตำบลล้วน รายละเอียดข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ให้ความเห็นดังนี้

“ไม่มี ด้อยแล้ว” (ผู้สูงอายุ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี วัน ๆ นั้นก็ไม่ได้ไปไหน อญู่ตลอด” (ผู้สูงอายุ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี แล้วเรา ก็ไม่ต้องการให้เขามาอยู่กับเรา” (ผู้สูงอายุ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม่มี” (ผู้สูงอายุ คนที่ 4, ผู้สูงอายุ คนที่ 5, ผู้สูงอายุ คนที่ 6, ผู้สูงอายุ คนที่ 7, ผู้สูงอายุ คนที่ 8, สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ คือ อยากให้โอนเข้าบัญชีทั้งหมด และติดตามเงินที่มอบอำนาจให้กับกลุ่มหานມารับแทนตน ว่าได้รับหรือไม่ รายละเอียด ข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“ก็ต้องรอระเบียบตัวใหม่จะรับ อยากให้เป็นโอนเข้าบัญชีทั้งหมดคนละครับ แนวทางที่อาจจะให้เป็น สิ่งที่คาดหวังก็ยากให้เข้าบัญชี” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“จริง ๆ แล้วก็อยากรจะให้เขาทำตาม แล้วเงินจะที่เขาไปรับ ก็คือมันอาจจะเข้า ธนาคารได้ แต่นี่เขาเอาตั้งค์สดนะ บางทีคนที่รับแทนนะ อยากรู้อย่างสอบถามคนแก่นะ ว่าได้ใหม่ ที่ว่ากลุ่มหานມารับแทนมอบอำนาจกันมาอย่างนี้ ถึงใหม่” (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ก็อยากรจะให้โอนเข้าธนาคารนั้นละ” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

การศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางการดำเนินงานติดตามผู้สูงอายุ ทำหนังสือแจ้งทางผู้สูงอายุ ให้เข้ามารับสัมภาษณ์ ต่อไป ให้ผู้บริหารลงพื้นที่สอบถามผู้สูงอายุ รายละเอียดข้อมูลการให้ สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความเห็นดังนี้

“รอระเบียบตัวใหม่ อยากให้โอนเข้าบัญชี เป็นสิ่งที่ไฟฟัน” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 9, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“จริง ๆ หนูก็อยากระให้ลงพื้นที่ ก็อปหนึ่งกระจาบไปก็ยังดี เดือนละครึ่งกีได้ ก็ขอใหม่ลงบ้างนะ เพื่อจะได้รู้ว่าเขาเป็นยังไง อยากระให้ลงพื้นผู้บริหารไม่ใช่นักพัฒนาคนเดียว” (เจ้าหน้าที่ คนที่ 10, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“ทำหนังสือทวงแจ้งผู้สูงอายุ และก็ปรึกษารายชื่อมาว่าของใครอยู่หมู่ไหน
ให้ผู้ใหญ่บ้านเข้าไปตามลูกบ้านเขามา ขอความร่วมมือสมาชิก ผู้ใหญ่บ้าน ให้ไปตามคนนี้ เพื่อที่จะ^{ได้มามลงทะเบียน เพื่อจะได้ไม่เสียติดเชื้อ”} (ผู้บริหาร คนที่ 11, สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2561)

“แจ้งไปทางชุมชนผู้สูงอายุ ทำหนังสือแจ้งออกไป” (ผู้บริหาร คนที่ 12, สัมภาษณ์,
30 มีนาคม 2561)

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี รวมทั้งสิ้น 12 คน เป็นหญิง 7 คน ชาย 5 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกเก็บข้อมูลตามความสะดวก โดยสรุปผลการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง

ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุที่ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นเพศชาย 3 คน เพศหญิง 5 คน ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 72-84 ปี มีสถานภาพหม้ายมากที่สุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน ระยะเวลาที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

ส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ได้รับเงินเบี้ยยังชีพเฉลี่ยต่อเดือน 800 บาท รายได้หลักของผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่มาจากเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและจากบุตรหลานให้เป็นหลัก ส่วนใหญ่พกอาศัยอยู่กับครอบครัว

ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล วัดหลวง ที่ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 2 คน ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 28-73 ปี มีสถานภาพโสดและสมรส ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็น ข้าราชการประจำ รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป ระยะเวลาในการ ดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหาร ส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มี 4 ด้าน

1. การดำเนินงาน

1.1 ด้านนโยบายและแผนงาน

จากการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัด ชลบุรี ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงตามเวลาที่ผู้บริหาร ได้กำหนดไว้ ผู้สูงอายุมีการมอบอำนาจ ให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและลูกหลานมารับเงินสดแทนตน และนำเงินเบี้ยยังชีพ ไปให้ที่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวงมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุทุกปี โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสงกรานต์ ผู้สูงอายุรับทราบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรม แต่บางคนไม่เข้าร่วมกิจกรรม บางคนก็บอกว่าไม่เคยไปร่วมกิจกรรม องค์การบริหารส่วนตำบล วัดหลวง มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ฐานข้อมูลผู้พิการ มีการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับ ผู้สูงอายุทุกปี และมีการปรับปรุงข้อมูลในระบบสารสนเทศทุกรั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง

1.2 ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัด ชลบุรี ผู้สูงอายุรับทราบข้อมูลที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ผ่านทางเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล วัดหลวง กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ผู้สูงอายุไม่ทราบ ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวงมี ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับเงินเบี้ยยังชีพ ผ่านทางโทรศัพท์ และผู้สูงอายุบางท่านก็รับรู้ ช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านทางเจ้าหน้าที่ และสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลวัดหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวงมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ

การประชาสัมพันธ์เงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือ นักพัฒนาชุมชน ปฏิบัติการและมีเจ้าหน้าที่ธุรการช่วยประชาสัมพันธ์ให้ออกทาง องค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านทางอินเตอร์เน็ต เช่น Facebook ของ องค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง Line กดุ่มสมาชิก Line ผู้ใหญ่บ้าน และมีการแจกหนังสือ ประชาสัมพันธ์

1.3 ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

จากการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง อำเภอพนัสสนิคม จังหวัด ชลบุรี ผู้สูงอายุไม่ได้เดินทางมารับเงินเบี้ยยังชีพด้วยตนเอง มีการมอบอำนาจให้กับสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง นำรับเงินเบี้ยยังชีพแทนตน และมอบอำนาจให้กับลูกหลาน มารับเงินเบี้ยยังชีพแทนตน ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงเวลาทุกเดือน ตามวันเวลาที่องค์การ บริหารส่วนตำบลลวัดหลวงประกาศ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ลวัดหลวงจะทำการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ในวันศุกร์แรกของเดือน เพื่อให้ตรงกับวันประชุม ประจำเดือนของหมรมผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีการทำภาระเบิกจ่ายหลายขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ตรวจสอบคุณสมบัติ ยอดจำนวนประชากรที่มีสิทธิ ใครได้รับเบี้ยยังชีพเป็นเงินสด หรือ โอนเข้าบัญชี แล้วสรุปยอดเงิน ทำภาระ ทำบันทึก เสนอผู้บังคับบัญชาลงนาม เตรียมเบิกเงิน และ นับเงิน มีการเตรียมเงินสดเพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพหลายขั้นตอน ก่อนจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงานต้องเดินทางไปเบิกเงินที่ธนาคารล่วงหน้าก่อน 1 วัน แล้วนำเงินที่ได้มานับจำนวนเงิน จำนวนคน แต่ละหมู่ต้องให้ตรงกัน และมีรายชื่อติดที่จำนวนเงินเพื่อให้ตรงกับชื่อผู้รับ

1.4. ด้านการประเมินและติดตามผล

จากการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง อำเภอพนัสสนิคม จังหวัด ชลบุรี มีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง ออกเยี่ยมผู้สูงอายุถึงที่บ้าน แต่นาน ๆ ถึงจะมาเยี่ยม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ติดภาระงานด้านอื่น ๆ หรือบางครั้งผู้สูงอายุบางท่านก็ไม่อยู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง ไม่มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจตามเกี่ยวกับเงินเบี้ยยังชีพ ของผู้สูงอายุเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีการติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ในการณ์ที่ผู้สูงอายุ ไม่สามารถ เข้าโรงพยาบาล ไม่สามารถเดินทางมารับเงินเบี้ยยังชีพได้ด้วยตนเอง แต่อาจจะชักว่า คนอื่น ประมาณ 2-3 วัน มีการติดตามผู้สูงอายุให้มาลงทะเบียนในช่วงเดือนพฤษภาคม และมีการ ลงพื้นที่ทุกครั้งในแต่ละเดือน ใน การลงพื้นที่นั้นเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง จะนำเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมอบให้กับผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการ ดำรงชีวิต เพราะผู้สูงอายุบางท่านก็อยู่เพียงลำพังคนเดียว

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ด้านนโยบายและแผนงาน

จากการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบปัญหาและอุปสรรคของฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ฐานข้อมูลไม่นิ่งและฐานข้อมูลขาดความต่อเนื่อง ไม่เป็นปัจจุบัน ในการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ไม่มีบุคลากรครอบครองข่าวงาน เพาะงานนักพัฒนาชุมชน ไม่ได้มีเฉพาะงาน ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเพียงด้านเดียว และการจัดกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ขาดความร่วมมือจากผู้สูงอายุในบางกิจกรรม

2.2 ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบปัญหาและอุปสรรคการประชาสัมพันธ์เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบล วัดหลวง ไม่มีเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูล ข่าวสาร ได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว หนังสือประชาสัมพันธ์ออกล่าช้ากว่ากำหนด ทำให้ การประชาสัมพันธ์ได้ไม่ทั่วถึง และสัญญาณอินเตอร์เน็ต ไม่เสถียร

2.3 ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

จากการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำภาระหลายขั้นตอน โดยนักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการเป็นผู้จัดทำ และ ไม่มีบุคลากรครอบครองข่าวงาน ขาดการประสานงานระหว่างนักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการกับกองคลัง ในเรื่องของเวลา การเตรียมเงินสดเพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพต้องใช้เวลาในการเย็บรายชื่อติด กับจำนวนเงิน และต้องใช้เวลาตรวจสอบรายชื่อ โฉม ในการเดินทางไปเบิกเงินที่ธนาคารนั้น ทางเจ้าหน้าที่ต้องใช้รถยนต์ส่วนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเดินทาง ซึ่งบางครั้ง รถยนต์ส่วนกลาง ไม่ว่าจะ ก็ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปเบิกเงินที่ธนาคาร ทำให้เกิดความล่าช้า ในการนับเงินเพื่อยืดติดกับรายชื่อของแต่ละบุคคล

2.4 ด้านการประเมินและติดตามผล

จากการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบปัญหาและอุปสรรคการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุผู้สูงอายุยากไร้ เงินเพิ่ม บางคนอยู่ตัวคนเดียวขาดการติดตามจากเจ้าหน้าที่ เพราะบ้านอยู่ห่างไกล การออกแบบเยี่ยมบ้าน ผู้สูงอายุในบางครั้งผู้สูงอายุไม่อยู่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ติดภารกิจเรื่องงาน และการติดตามผู้สูงอายุที่อยู่พื้นที่ห่างไกลหรืออยู่ต่างพื้นที่บ้างคนให้มาลงทะเบียน ถ้าผู้สูงอายุไม่มาลงทะเบียนหรือมาไม่ทัน ก็จะเสียสิทธิตรงนี้ไป

3. แนวทางการดำเนินงาน

3.1 ด้านนโยบายและแผนงาน

จากการศึกษา พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีแนวทางการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้พิการให้เป็นปัจจุบันและให้มีความต่อเนื่อง การจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุนั้น ทางเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างให้มีผู้ช่วยในการปฏิบัติงาน และให้มีการประชาสัมพันธ์ประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ ขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ และการจัดกิจกรรมนั้นจะต้องเป็นแนวทางที่ผู้สูงอายุยอมรับได้

3.2 ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษา พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีแนวทางการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผ่านสื่อสารมวลชน หรือหอกระจายเสียง ฯ และให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ มีการแจกหนังสือแจ้งในที่ประชุมให้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวงและให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง

3.3 ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

จากการศึกษา พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีแนวทางการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างให้มีผู้ช่วยในการปฏิบัติงาน หรือไม่ก็อย่างให้มีระเบียบตัวใหม่ออกมา เพื่อจะได้โอนเงินเบี้ยยังชีพเข้าบัญชีทั้งหมด และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต้องจ่ายให้หมดภายในวันเดียว ตามที่องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวงได้ประกาศไว้

3.4 ด้านการประเมินและติดตามผล

จากการศึกษา พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีแนวทางการดำเนินงานการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลควรออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุตามที่อยู่อาศัยเพื่อสอบถามถึงชีวิตความเป็นอยู่ ในทุก ๆ เดือน หรือ 2 เดือน ต่อครั้ง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการดำรงชีวิต และการลงพื้นที่ออกเยี่ยมผู้สูงอายุแต่ละครั้งนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลอาจจะนำเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมอบให้กับผู้สูงอายุด้วย เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างให้โอนเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเข้าบัญชีทั้งหมด เพื่อจะได้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และติดตามเงินเบี้ยยังชีพที่มีอยู่จำนวนใดกับลูกหลานมารับแทนตน ว่าได้รับเงินเบี้ยยังชีพหรือไม่ และติดตามผู้สูงอายุที่อยู่

ต่างพื้นที่ห่างไกลให้มาลงทะเบียน โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ใหญ่บ้าน ให้ช่วยติดตาม ผู้สูงอายุที่อยู่ต่างพื้นที่ให้มาลงทะเบียนผู้สูงอายุ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจนำไปสู่การอภิปรายดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงาน

1.1 ด้านนโยบายและแผนงาน

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงตามเวลาที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ชอบอ่านใจให้กับสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลและลูกหลานมารับเงินสดแทนตน องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุทุกปี โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสงกรานต์ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรม และบางคน ไม่เข้าร่วมกิจกรรม บางคนก็บอกว่าไม่เคยไปร่วมกิจกรรม องค์กรบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุทุกปี โดยนักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการเป็นผู้จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ และฐานข้อมูลผู้พิการ และมีการจัดทำแผนงานโครงการกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุทุกปี และมีการปรับปรุงข้อมูลในระบบสารสนเทศทุกรั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ข้อ 13 การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือนภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รงาน แห่งน้ำ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจ่ายเงินลงทะเบียนสูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินงานจ่ายเงินลงทะเบียนสูงอายุที่เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายค้านพบว่า ค้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือค้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.2 ด้านการประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผู้สูงอายุรับทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์โดยเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์เงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ โดยนักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ธุรการช่วยประชาสัมพันธ์ให้อีกด้วย มีการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านทางอินเตอร์เน็ต เช่น Facebook ขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง Line กลุ่มสมาชิก Line ผู้ใหญ่บ้าน และมีการแจกหนังสือประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ว่าด้วยแนวทางการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันท์อักษร อุ่นชิม (2555) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลูกเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้บริการด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหางานลำเรื่งลุล่วงด้วยดี

1.3 ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผู้สูงอายุไม่ได้เดินทางมารับเงินเบี้ยยังชีพด้วยตนเอง มีการมอบอำนาจให้กับสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง มารับเงินเบี้ยยังชีพแทนตน และมอบอำนาจให้กับลูกหลาน ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงตามเวลาทุกเดือน ตามวันเวลาที่องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวงประกาศ มีการทำฎีกาเบิกจ่ายรายขั้นตอน เริ่มต้นแต่ตรวจสอบคุณสมบัติ ยอดจำนวนประชากรที่มีสิทธิ ใครได้รับเบี้ยยังชีพเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชี แล้วสรุปยอดเงิน ทำฎีกา ทำบันทึก เสนอผู้บังคับบัญชาลงนาม เตรียมเบิกเงิน และนับเงิน และการเตรียมเงินสดเพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพก่อนจ่ายเงินเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานต้องเดินทางไปเบิกเงินที่ธนาคารล่วงหน้าก่อน 1 วัน แล้วนำเงินที่ได้มานับจำนวนคนแต่ละหมู่และมีรายชื่อติดที่จำนวนเงิน เพื่อให้ตรงกับชื่อผู้รับ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 (11) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย

หลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ข้อ 13 การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นรายเดือนภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันท์อاجر อุ่นซิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลคู่เมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินการ จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวม ด้านผู้รับเงินลงทะเบียนเพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ ด้านเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน และด้านระเบียบข้อปฏิบัติในการดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประเมินและติดตามผล

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล วัดหลวง เยี่ยมเยียนผู้สูงอายุถึงที่บ้าน แต่นาน ๆ ถึงจะมาเยี่ยม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ติดภาระงาน ด้านอื่น ๆ หรือบางครั้งผู้สูงอายุบ้านท่านก็ไม่อยู่บ้านและไม่มีการสอบถามเกี่ยวกับเงินเบี้ยยังชีพ ของผู้สูงอายุ มีการติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ในกรณีที่ผู้สูงอายุไม่สบาย เข้าโรงพยาบาล ไม่สามารถเดินทางมารับเงินเบี้ยยังชีพ ได้ด้วยตนเอง แต่อาจจะชักกว่าคนอื่น ประมาณ 2-3 วัน และมีการติดตามผู้สูงอายุให้มาลงทะเบียนในช่วงเดือนพฤษภาคม (ระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552) และการลงพื้นที่ทุกครั้ง ในแต่ละเดือนเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลก็จะนำข้าวของเครื่องใช้ที่จำเป็นมอบให้กับผู้สูงอายุ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการ ดำรงชีวิต เพราะผู้สูงอายุบ้านท่านอยู่เพียงลำพัง ซึ่งสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2546) บุทธศาสตร์ที่ 3 การวางแผนคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ บริการเยี่ยม เยี่ยนตามที่อยู่อาศัย (Home visit) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันท์อاجر อุ่นซิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลคู่เมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนา กระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุให้บริการด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารเกี่ยวกับด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก่ไขปัญหาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ด้านนโยบายและแผนงาน

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบปัญหาและอุปสรรคการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ฐานข้อมูลผู้สูงอายุไม่นิ่งและฐานข้อมูลผู้สูงอายุขาดความต่อเนื่อง ไม่เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ไม่มีบุคลากรอย่างเดียว การจัดกิจกรรมขาดความร่วมมือของกิจกรรมจากผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภารัตน์ โภณมณี (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของโครงการการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลพระอินราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ผลโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาประเด็น ยอดพบว่า ด้านที่มีค่าสูงสุด คือด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านหลักประกันรายได้

2.2 ด้านการประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบปัญหาและอุปสรรค การประชาสัมพันธ์ เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวไม่มี และหนังสือประชาสัมพันธ์ออกล่าช้า ลัญญาณอินเตอร์เน็ต ไม่เสถียร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันท์อักษร อุ่นซิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้บริการ ด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับ ด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหางานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

2.3 ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบปัญหาและอุปสรรคการทำภาราทายขั้นตอน ไม่มีบุคลากรอย่างเดียว ขาดการประสานงานระหว่างนักพัฒนาชุมชนปัจจุบันติดกับกัน กองคลัง ในเรื่องของเวลา และการเตรียมเงินสดการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพต้องเสียเวลาในการเย็บรายชื่อติดกับจำนวนเงิน เพราะต้องใช้เวลาตรวจสอบรายชื่้อ โฉม การเดินทางไปเบิกเงินที่ธนาคาร ต้องใช้รถยนต์ส่วนกลางขององค์กรบริหารส่วนตำบล บางครั้งรถยนต์ส่วนกลางไม่อยู่หรือเจ้าหน้าที่

กับผลงานวิจัยของ นันท์อักษร อุ่นชิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนากระบวนการจ่ายเงิน เป็นยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินการจ่ายเงินเป็นยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวม ด้านผู้รับเงิน ลงทะเบียนเพื่อรับเงินเป็นยังชีพผู้สูงอายุ ด้านเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และด้านระเบียบข้อปฏิบัติในการดำเนินการจ่ายเงินเป็นยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชมนนวรณ ชุมเย็น (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษาองค์กร บริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดลำปาง พบว่า ควรโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร ควรเพิ่มนุ่มคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพ ให้เพียงพอ และส่งเสริมให้นุ่มคลากรได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานและลดปัญหาความเดือดร้อนของผู้รับเงินเบี้ยยังชีพ

2.4 ค้านการประเมินและติดตามผล

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบรปภ.และอุปสรรค การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อย่างได้เงินเพิ่ม ผู้สูงอายุบางคนอยู่คนเดียวขาดการติดตาม การติดตามผู้สูงอายุที่อยู่พื้นที่ห่างไกล หรืออยู่ต่างพื้นที่บ้างคนให้มาลงทะเบียน ถ้ามาลงทะเบียนไม่ทันก็จะเสียสิทธิไปซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิชาของ ชีชัน หมวดปืนจอร์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนาระบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพสำหรับสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบล ควบคุมสตอ อำเภอคอน จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า ด้านการลงทะเบียนพบปัญหาและอุปสรรคในการลงทะเบียนผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพ บางคน ไม่อยู่ในพื้นที่จริงทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนได้ บางคน ไม่เข้าใจในระบบหรือหลักเกณฑ์ในการลงทะเบียน ไม่ทราบขั้นตอน วิธีการและช่วงระยะเวลาในการลงทะเบียน ไม่มีการแจ้งในการรับลงทะเบียนในรอบถัดไป แต่เมื่อถึงเวลาในการลงทะเบียนผู้สูงอายุ ลืม ทำให้ไม่ได้ลงทะเบียนซึ่งนำไปสู่การเสียสิทธิ และสอดคล้องกับผลงานวิชาของ ธรรมนวรวรรณ ชุมเย็น (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอ瓜 จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอ瓜 จังหวัดลำปาง พบรปภ. ควรโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร

3. แนวทางการดำเนินงาน

3.1 ด้านนโยบายและแผนงาน

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แนวทางการดำเนินงานควรจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุให้เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่อง การจัดทำแผนงานโครงการ ทางเข้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างให้มีผู้ช่วยในการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์ ประชุมชี้แจง และขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ และการจัดกิจกรรมจะต้องเป็นแนวทางที่ผู้สูงอายุยอมรับ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันท์อ่ากร อุ่นชิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลูกเมือง อำเภอวินชาริน สำหรับเงินส่งคระห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ ด้านเข้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และด้านระเบียบข้อปฏิบัติในการดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนา แหน่น้ำ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการจ่ายเงินส่งคระห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินงาน จ่ายเงินส่งคระห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3.2 ด้านการประชาสัมพันธ์

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แนวทางการดำเนินงาน ควรมีการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพผ่านเสียงตามสายหรือโทรศัพท์ และประชาสัมพันธ์ผ่านทางผู้นำชุมชน ผู้นำท้องที่ และมีการแจกหนังสือแจ้งในที่ประชุมให้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิมนวล นนตรา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินส่งคระห์เบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลลงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินส่งคระห์เบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลและผู้มีสิทธิ์รับเงินส่งคระห์เบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลลงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันท์อ่ากร อุ่นชิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลูกเมือง อำเภอ

วารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้บริการด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

3.3 ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แนวทางการดำเนินงาน ควรให้โอนเงินเบี้ยยังชีพเข้าบัญชีทั้งหมด หรือระบุเบียนตัวใหม่ที่โอนเข้าบัญชีทั้งหมดได้ ให้มีผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานและการดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพจะต้องจ่ายให้หมดภายในวันเดียว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นันท์อกร อุ่นชิม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลคุณเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวม ด้านผู้รับเงินลงทะเบียนเพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ ด้านเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน และด้านระบุเบียนข้อปฏิบัติในการดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธรรมนารรณ ชุ่มเย็น (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอจาง จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอจาง จังหวัดลำปาง พบว่า ควรโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร ควรเพิ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการจ่ายเบี้ยยังชีพให้เพียงพอ และส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานและลดปัญหาความเดือดร้อนของผู้รับเงินเบี้ยยังชีพ

3.4 ด้านการประเมินและติดตามผล

ผลการศึกษา การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แนวทางการให้โอนเงินเข้าบัญชีทั้งหมด และติดตามเงินที่มอบอำนาจให้กับกลุ่มหัวหน้ามารับแทนตน ว่าได้รับหรือไม่ และติดตามผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกล โดยทำหนังสือแจ้งทางผู้ใหญ่บ้าน ให้ช่วยติดตามผู้สูงอายุที่อยู่ต่างพื้นที่ให้มานลงทะเบียน และให้ผู้บริหารลงพื้นที่สอบถามผู้สูงอายุ ทุก ๆ เดือน หรือ 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชีชัน หมวดปันจอร์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางในการพัฒนาระบวนการจ่ายเงินลงทะเบียนเพื่อการยังชีพสำหรับสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลคุณเมือง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า ด้านการลงทะเบียน

พนบัญหาและอุปสรรคในการลงทะเบียนผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพ บางคนไม่อยู่ในพื้นที่ จึงทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนได้ บางคนไม่เข้าใจในระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการลงทะเบียน ไม่ทราบขั้นตอน วิธีการและช่วงระยะเวลาในการลงทะเบียน ไม่มีการแจ้งในการรับลงทะเบียน ในรอบถัดไป แต่เมื่อถึงเวลาในการลงทะเบียนผู้สูงอายุลืม ทำให้ไม่ได้ลงทะเบียนซึ่งนำไปสู่ การเสียสิทธิ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธรรมนารรณ ชั่มนเย็น (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กร บริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอ จังหวัดลำปาง พบว่า ควรโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวมรวมข้อเสนอแนะ ซึ่งคาดว่า จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง เป็นหน่วยงานดูแลผู้สูงอายุในเขตตำบลวัดหลวง ควรมีนโยบายการจัดทำฐานข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและ จัดกิจกรรม โดยฐานข้อมูลผู้สูงอายุควรมีการเชื่อมโยงระบบออนไลน์ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือ มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น

2. องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ควรมีนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ให้มี เสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว ก่อนที่จะดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพทุกครั้ง ล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วันทำการ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างทั่วถึง

3. องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ควรมีนโยบายในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้หมด กายในวันเดียว หรืออย่างช้าสุด ประมาณ 2 วัน ทำการ เพื่อลดความเสี่ยงในการเก็บรักษาเงินไว้ใน ตู้เซฟขององค์กรบริหารส่วนตำบล

4. องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ควรมีนโยบายติดตามผู้สูงอายุทุกเดือน เพื่อ สอบถามชีวิตความเป็นอยู่ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ในการดำรงชีวิต

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่ม จัดตั้ง กองทุนสวัสดิการชุมชน ให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน เช่น โครงการออมเงินวันละบาท โครงการ มาปันกิจชุมชน โครงการสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ โครงการสหกรณ์ร้านค้า ที่มี

สิทธิประโยชน์สำหรับผู้สูงอายุ โครงการส่งเสริมการปลูกผักในครัวเรือน ซึ่งโครงการเหล่านี้ เป็นโครงการที่ดี ที่ส่งเสริมให้คนในห้องถังพึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพาจากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ คนในห้องถังสามารถดูแลกันเองได้

2. องค์การบริหารส่วนตำบลลวดหลวง ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ ที่มี ความหลากหลาย และครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น กว่าเดิม ซึ่งสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ เช่น แบบดาวร โดดการสร้าง ระบบการกระจายเสียง ไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ให้มีความทั่วถึง หรือ แบบชั่วคราว เช่น การใช้รถกระจายเสียง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมเป็นครั้งคราว การสร้างกิจกรรม พบประชาชน โดยมีการจัดกิจกรรมเวียนไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เป็นแผนประจำปี ที่ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้ได้เป็นประจำ เช่น ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน เพื่อให้ สามารถเข้าถึงประชาชน มากยิ่งขึ้น เป็นต้น

3. องค์การบริหารส่วนตำบลลวดหลวง ควรเปิดโอกาสให้แก่นำผู้สูงอายุ ผู้นำกลุ่ม หรือ ผู้นำองค์กรเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ นโยบาย หรือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลและตอบสนองกับความต้องการ ของผู้สูงอายุ ได้มากที่สุด

4. องค์การบริหารส่วนตำบลลวดหลวง ควรให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลลงพื้นที่ทุกเดือน หรือ 2 เดือนครั้ง เพื่อตรวจสอบผู้สูงอายุถึงความเป็นอยู่ ในชีวิตประจำวัน เพราะผู้สูงอายุบางคนอยู่ตัวคนเดียว ไม่มีลูกหลานคอยดูแล ในการลงพื้นที่ แต่ละครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลลวดหลวงอาจนำสิ่งของ เครื่องใช้ที่จำเป็นมอบให้กับผู้สูงอายุ ด้วย เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการดำรงชีวิตต่อไป

5. องค์การบริหารส่วนตำบลลวดหลวง ควรทำแบบสอบถามผู้สูงอายุ ว่าเงินเบี้ยยังชีพ ที่ลูกหลานมารับแทนหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมารับแทน ได้รับเงินเบี้ยยังชีพหรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป เป็นแนวความคิดที่ผู้วิจัยนำเสนอ เพื่อให้ผู้ที่สนใจ ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยด้านการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในครั้งต่อไป โดยมี ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรทำการศึกษาการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในตำบลอื่น ๆ เพื่อทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รับทราบปัญหาที่เหมือน หรือ ต่างปัญหากัน เพื่อนำมาวิเคราะห์ที่มาของปัญหา เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขการดำเนินงาน การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ต่อไป

2. ความมีการประเมินโครงการหรือแผนงาน การจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป
3. ควรศึกษาการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุขององค์กรบริหาร ส่วนดำเนินการด้วยตนเอง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2557). ประชากรผู้สูงอายุไทย: ปัจจุบันและอนาคต. เข้าถึงได้จาก https://www.m-society.go.th/article_attach/13225/17347.pdf

กระทรวงมหาดไทย. (2559, 28 ตุลาคม). กำหนดผลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561. ที่ มท 0810.6/ว6203.

เจ้าหน้าที่คณที่ 9. (2561, 30 มีนาคม). สัมภาษณ์.

เจ้าหน้าที่คณที่ 10. (2561, 30 มีนาคม). สัมภาษณ์.

เช็ชัน หมวดปั้นจอร์. (2556). แนวทางในการพัฒนาระบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพสำหรับสวัสดิการผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลควบคู่กับความโภต อำเภอโภต จังหวัดสตูล. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาวิชประสาstancaสตรม habanพิทิต, สาขาวิชาการปักครองห้องถิ่น, วิทยาลัยการปักครองห้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ธรรมนารeson ชุมเย็น. (2556).) แนวทางการดำเนินงานจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอวัว จังหวัดลำปาง. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญา รัฐประสาstancaสตรม habanพิทิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, คณะรัฐประสาstancaสตรม habanพิทิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.

นันท์อากร อุ่นซิม. (2555). แนวทางการพัฒนาระบบการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลคุเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประสาstancaสตรม habanพิทิต, สาขาวิชารัฐประสาstancaสตร์, คณะรัฐประสาstancaสตรม habanพิทิต, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

นิมนวล นนควร. (2555). ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตร์ habanพิทิต, สาขามุทชศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ประชาติ ศรียะคำ. (2557). คุณภาพการให้บริการในเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองสนับรักษ์ อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา รัฐประสาstancaสตรม habanพิทิต, สาขาวิชารัฐประสาstancaสตร์, คณะรัฐประสาstancaสตรม habanพิทิต, มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นເອເຊີຍ.

ผู้บริหารคณที่ 11. (2561, 30 มีนาคม). สัมภาษณ์.

ผู้บริหารคนที่ 12. (2561, 30 มีนาคม). สัมภาษณ์
 ผู้สูงอายุคนที่ 1. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
 ผู้สูงอายุคนที่ 2. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
 ผู้สูงอายุคนที่ 3. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
 ผู้สูงอายุคนที่ 4. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
 ผู้สูงอายุคนที่ 5. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
 ผู้สูงอายุคนที่ 6. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
 ผู้สูงอายุคนที่ 7. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
 ผู้สูงอายุคนที่ 8. (2561, 13 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

เยาวลักษณ์ วงศ์สุวรรณ. (2555). ผลกระทบจากการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได
 แก่ผู้สูงอายุ: ศึกษากรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ อำเภอพล จังหวัด
 ขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชา
 การปักครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปักครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ระบบฐานข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต. (2560). ความมั่นคงหลักประกันรายได้. วันที่กันข้อมูล
 29 ธันวาคม 2560 เข้าถึง ได้จาก <https://socail.nesdb.go.th>

ธนา แทนน้ำ. (2555). การดำเนินงานการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรบริหาร
 ส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. สารนิพนธ์หลักสูตรบริษัทฯ
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปักครองท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

วีโรทัย โภคสอดพิชัยธนกุล. (2550, 28 กุมภาพันธ์). เพียง 500 บาทต่อเดือน ทำไม่เบี้ยยังชีพคนชราถึง
 สำคัญ. นิตยสารรายวัน, หน้า 20.

สมคุลย์ ทำเน่าว. (2559). ดำเนินพระราชเมริท์พันสนิกม. ชลบุรี: กมลศิลป์การพิมพ์.

สุพรายา จ้อยศิริ. (2557). ความคิดเห็นต่อโครงการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์กรบริหาร
 ส่วนตำบลบางเล่า อำเภอคลองเจื่อง จังหวัด ฉะเชิงเทรา. ปัญหาพิเศษหลักสูตร
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน,
 วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุภากรณ์ โภมจิน. (2555). สัมฤทธิ์ผลของโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาล
 ตำบลพระอินทราราชา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สารนิพนธ์หลักสูตร
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง (2559). ประวัติความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล
วัดหลวง. เข้าถึงได้จาก <https://www.watlung.go.th>.

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งมีโครงสร้าง ชุดที่ 1

สำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของหลักสูตรรัฐประศาสนศิริมหาบันทิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรัฐมนตรี วิทยาลัย การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบสัมภาษณ์แบ่งออก เป็น 3 ชุด 2 ตอน ดังนี้

ชุดที่ 1 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

ชุดที่ 2 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน

ชุดที่ 3 ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1.1 เพศ   ชาย   หญิง

1.2 อายุ   60-69 ปี   70-79 ปี

80-89 ปี   90 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพ   โสด   สมรส

หย่าร้าง   หม้าย

1.4 ระดับการศึกษา   ประถมศึกษา   มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย   ปริญญาตรี

1.5 อาชีพ   รับจ้างทั่วไป   เกษตรกร

ข้าราชการบำนาญ/ลูกจ้างบำนาญ

ไม่ได้ทำงาน/ว่างงาน   อื่น ๆ ระบุ.....

1.6 ระยะเวลาที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ   5-6 ปี   7-8 ปี

9-10 ปี   11 ปีขึ้นไป

1.7 จำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือน   600 บาท   700 บาท

800 บาท   1,000 บาท

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง

1. ด้านนโยบายและแผน

1.1 ท่านได้รับเงินเบี้ยยังชีพตรงตามเวลาที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้หรือไม่

- ปัญหาและอุปสรรคของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของ อบต.

1.2 อบต. มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุหรือไม่ อย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคของผู้สูงอายุในการเข้าร่วมกิจกรรม

- แนวทางการดำเนินงานการจัดกิจกรรมของ อบต.

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

2.1 ผู้สูงอายุรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุจาก อบต. ผ่านช่องทางใด วิธีใดบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร

- แนวทางการดำเนินงานการรับทราบข้อมูลข่าวสาร

2.2 อบต. มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับเงินเบี้ยยังชีพทางใดบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคช่องทางการประชาสัมพันธ์

- แนวทางการดำเนินงานช่องทางการประชาสัมพันธ์

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

3.1 ผู้สูงอายุมารับเงินเบี้ยยังชีพด้วยตนเองอย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคของผู้สูงอายุที่มารับเงินเบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานให้กับผู้สูงอายุที่มารับเงินเบี้ยยังชีพ

3.2 ผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพวันใดของแต่ละเดือน

- ปัญหาและอุปสรรคในการรับเงินเบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินการรับเงินเบี้ยยังชีพ

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

4.1 มีเจ้าหน้าที่มาเยี่ยมหรือไปมาหาสู่ที่บ้านบ้างไหม

- ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ในการมาเยี่ยม

- แนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ อบต. ในการมาเยี่ยม

4.2 อบต. มีการสอบถามเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพหรือไม่ อย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับเงินเบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานสอบถามเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งมีโครงสร้าง ชุดที่ 2

สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรัฐมนตรี วิทยาลัย การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบสัมภาษณ์แบ่งออก เป็น 3 ชุด 2 ตอน ดังนี้

ชุดที่ 1 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

ชุดที่ 2 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน

ชุดที่ 3 ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวดหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1.1 เพศ   ชาย   หญิง

1.2 อายุ   20-30 ปี   31-40 ปี

41-50 ปี   51 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพ   โสด   สมรส

หย่าร้าง   หม้าย

1.4 ระดับการศึกษา   มัธยมศึกษาตอนปลาย   ปวส.

ปริญญาตรี   สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 อาชีพ   พนักงานข้าง   ข้าราชการ

อื่น ๆ ระบุ.....

1.6 ตำแหน่ง   นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ   พนักงานข้างตามภารกิจ

อื่น ๆ ระบุ.....

1.7 อัตราเงินเดือน   10,000-15,000 บาท   15,001-20,000 บาท

20,001-25,000 บาท   25,001 บาทขึ้นไป

1.8 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง   5-9 ปี   10-15 ปี

16-20 ปี   21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง

1. ด้านนโยบายและแผน

1.1 อบต. มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุหรือไม่ อย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ

- แนวทางการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ

1.2 อบต. มีการจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนงานและโครงการ

- แนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนงานและโครงการ

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

2.1 อบต. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุหรือไม่ อย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

2.2 อบต. มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ทางใดบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคช่องทางการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

3.1 การทำภารกิจเบิกจ่ายมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคของการทำภารกิจ

- แนวทางการดำเนินงานการจัดทำภารกิจ

3.2 การเตรียมเงินสดเพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพอย่างไรบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมเงินสด

- แนวทางการดำเนินงานการเตรียมเงินสด

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

4.1 มีการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของเจ้าหน้าที่หรือไม่อย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคการประเมินและติดตามการจ่ายเบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

4.2 อบต. มีการติดตามผู้สูงอายุอย่างไรบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคในการติดตามผู้สูงอายุ

- แนวทางการดำเนินงานการติดตามผู้สูงอายุ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งมีโครงสร้าง ชุดที่ 3

สำหรับผู้บริหารขององค์กรบริหารส่วนตำบล

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของหลักสูตรรัฐประศาสนศตวรรษที่ ๓ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ วิทยาลัย การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา แบบสัมภาษณ์แบ่งออก เป็น 3 ชุด 2 ตอน ดังนี้

ชุดที่ 1 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

ชุดที่ 2 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน

ชุดที่ 3 ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลวง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1.1 เพศ   ชาย   หญิง

1.2 อายุ   30-40 ปี   41-50 ปี

51-60 ปี   61 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพ   โสด   สมรส

หย่าร้าง   หม้าย

1.4 ระดับการศึกษา   มัธยมศึกษาตอนปลาย   ปวส.

ปริญญาตรี   สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 อาชีพ   ข้าราชการการเมือง   ข้าราชการประจำ

อื่น ๆ ระบุ.....

1.6 ตำแหน่ง   นายกองค์กรบริหารส่วนตำบล

ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล

รองนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล

หัวหน้าส่วนราชการ

1.7 อัตราเงินเดือน   25,000-30,000 บาท   30,001-35,000 บาท

35,001 บาทขึ้นไป

- 1.8 ระยะเวลาในการดำเนินการดำเนินการ
 น้อยกว่า 5 ปี   5-9 ปี
 10-15 ปี   16-19 ปี
 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลลวัดหลวง

1. ด้านนโยบายและแผน

1.1 อบต. มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุหรือไม่ อาย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ

- แนวทางการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ

1.2 อบต. มีการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนงานและโครงการ

- แนวทางการดำเนินงานการจัดทำแผนงานและโครงการ

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

2.1 อบต. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุหรือไม่ อาย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

2.2 อบต. มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ทางใดบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคช่องทางการประชาสัมพันธ์เบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์

3. ด้านการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

3.1 การทำถูกต้องตามกฎหมาย

- ปัญหาและอุปสรรคของการทำถูกต้อง

- แนวทางการดำเนินงานการจัดทำถูกต้อง

3.2 การเตรียมเงินสดเพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพอย่างไรบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมเงินสด

- แนวทางการดำเนินงานการเตรียมเงินสด

4. ด้านการประเมินและติดตามผล

4.1 มีการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพของเจ้าหน้าที่หรือไม่อย่างไร

- ปัญหาและอุปสรรคการประเมินและติดตามการจ่ายเบี้ยยังชีพ

- แนวทางการดำเนินงานการประเมินและติดตามการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ

4.2 อบต. มีการติดตามผู้สูงอายุอย่างไรบ้าง

- ปัญหาและอุปสรรคในการติดตามผู้สูงอายุ

- แนวทางการดำเนินงานการติดตามผู้สูงอายุ

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวณภัสสรณ์ ศิริรายนันต์
วัน เดือน ปี เกิด	24 มีนาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดศรีสะเกษ
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 327/7 หมู่ที่ 11 บ้านคลองแบ่ง ตำบลไร่หลักทอง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2545 ศิลปศาสตรบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2560 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากร มนุษย์) วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา